Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 4 (5865).

6 ЯНВАРЬ ПАЙШАНБА

1977 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

СИФАТ УЧУН КУРАШДА

«Таштекстильмаш» заводи механика цехи токарлик участкаси тайёрлаб чиқараётган ҳамма деталлар биринчи тақдим этишнинг ўзидаёқ топшириляпти. Участка коллективи, биринчи навбатда коммунистлар маҳсулот сифати учун олиб бораётган қаттиқ кураш натижаси шундай бўлди.

Ҳозир токарлик участкасида ҳар бир ишчи бир неча турдош касбларни ҳам эгаллаб олган. Коммунист токарлардан Николай Радаев, Геннадий Ильбахтин яхши намуна кўрсатдилар. Улар шахсий тамға босиб маҳсулот чиқариш ҳуқуқини қўлга киритдилар.

Заводда, токарлик участкасида практикадан ўтган ёш ишчига энг масъулиятли ишларни ҳам ишониб топшираверса бўлади, дейишади. Завод ҳунар-техника мактабини битириб бу ерда стажировкадан ўтган ёшларнинг кўпи бирданига учинчи разряд олмоқда.

КЎП СУТ СОҒИБ ОЛИНМОҚДА

Тошкент районидаги К. Маркс номли колхознинг сут-товар фермасидаги сигир соғувчилар қиш кунларида ҳам кўплаб сут соғиб олмоқдалар. Бу ердан қабул пунктига ҳар куни қарийб икки тонна маҳсулот топширилмоқда. Чорва молларга озуқа бериш рационига қатъий риоя қилиш, тўқ тутадиган ем-хашакни етарли ғамлаб қўйиш туфайли ферма коллективи муваффақиятга эришмоқда. Фермада ўтган йили 790 тонна сут олинган эди. Колхоз чорвадорлари бу йил эса 800 тоннадан ҳам кўпроқ сут соғиб олишга аҳд қилдилар.

Тошкент областидаги фермаларнинг меҳнатчилари чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш учун курашмоқдалар. Улар киевликларнинг ташаббусига қўшилиб, қиш даврида давлатга 1976 йилнинг қиш фаслидагига нисбатан анча кўп, яъни 50 минг тонна сут сотиш мажбуриятини олдилар.

(ЎзТАГ).

ОЛМАЛИҚ ГИЛАМЛАРИ

ОЛМАЛИҚ. (Тошкент области) 3 январь. (ЎзТАГ мухбири). Давлат комиссияси бугун Тафтинг гиламлари фабрикасини фойдаланишга қабул қилиш тўғрисидаги ҳужжатга имзо чекди. Янги корхона дастлабки маҳсулот туркумини чиқарди.

Тафтинг гиламлари арзон, мустаҳкам, рўзғорда ишлатиш учун қулай. Бу гиламлар осон ювилади, пишиқ ва чиройлидир. Олмалиқ фабрикаси ҳар икки сунъий толадан тайёрланган уч ярим миллион квадрат метр гиламни бир қанча иттифоқдош республикаларнинг магазинларига етказиб беради. Дастлабки гиламлар кулранг ва сарғиш тусдадир. Тез орада бу ерда қизил, яшил ва зарғалдоқ рангдаги гиламлар тўқиб чиқарилади.

ПОТОКДА — „МЕҲНАТ" МАШИНАСИ

«УЗБЕКХЛОПКОМАШ» бирлашмасининг бош заводи коллективи беш йилликнинг иккинчи йили биринчи куниданоқ «Меҳнат» маркали янги машина чиқара бошлади. Бу машина пахтани катта-катта хор-хаслардан тозалайди. Бу янги машина аввалгисига нисбатан бир ярим баравар серунум бўлиб, фойдаланиш учун қулай, герметикдир. Шу билан бирга цехларда ҳавонинг чангланиб кетишини камайтиради. «Меҳнат» маркали машина ана шу афзалликлари билан бирга толанинг йигирилиш хусусиятини яхшироқ сақлайди.

Беш йиллик биринчи йили социалистик мусобақасининг ғолиби В. Трегубов бошлиқ йигирувчилар бригадасига ана шу юқори унумли машинани ишлаб чиқариш топширилди. Бу бригада план топшириқларини мунтазам равишда ошириб бажаради. Бу ерда меҳнатнинг янги усуллари худди лабораториядаги сингари синаб кўрилганидан кейин бутун йиғиш цехида жорий этилади. Бу гал ҳам коллектив ўз анъанасини давом эттирди. Ишчилар манжетини ва подшипникларни қўлда пресс қилишдан воз кечиб, бу операцияни гидропрессда бажармоқдалар. Янгиликнинг натижаси яққол кўриниб турибди: бир кун мобайнида бирорта ҳам подшипник бузилгани йўқ. Ваҳоланки, эски технология билан ишланганида подшипникларнинг баъзи бирлари болғачанинг зарбидан шикастланиб турарди. Сермеҳнат операциялар қисқартирилди, меҳнат унумдорлиги оширилди.

Бригада бошқа бир муҳим кўрсаткични — сифат кўрсаткичини ҳам пасайтиргани йўқ. Илғор коллектив ўтган бир йил мобайнида бирорта рекламация олмади. Йиғирувчилар беш йилликнинг иккинчи йилида ҳам ана шундай юксак маррани мўлжаллаб турибдилар. Муқобил контролнинг жорий этилиши бунга эришишда қўл келади. Бунинг маъноси шуки, йиғувчилар машинага детални ўрнатишдан олдин механика цехи маҳсулотининг сифатини синчиклаб текшириб кўрадилар.

«Узбекхлопкомаш»нинг бош заводи бу йил халқаро «Интерлегмаш—75» виставкасида юксак баҳога сазовор бўлган «Меҳнат» маркали машинадан 327 та тайёрлаб беради.

Э. ШАЛЬ,
УзТАГ мухбири.

ТОШКЕНТ тўқимачилик комбинатининг тайёр маҳсулотлар бўлими ишчи-хизматчилари ўтган йилнинг ноябрь ойидаёқ йиллик планни бажариб қўйган эдилар. Бўлим ишчилари айни пайтда 1977 йилнинг март ойи ҳисобига маҳсулот топширмоқдалар. Суратда: (чапдан) контролерлар Н. Гончар, Н. Кривошеева ва Т. Логодина тайёр маҳсулот сифатини кўздан кечирмоқдалар.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

ҚАРДОШЛАРЧА БИРДАМЛИК НАМОЙИШИ

4 январь куни Москвада пойтахт меҳнаткашлари, совет жамоат ташкилотлари вакилларининг Чили Коммунистик партиясининг Бош секретари ўртоқ Луис Корвалан билан учрашув митинги бўлиб ўтди.

Москваликлар уч йилдан кўпроқ вақт фашист зиндонларида азоб чеккан шонли Чили Компартиясининг мард раҳбарини самимий табрикладилар. Унинг матонати ва мардлиги Чили халқини Чили диёрида зулмга қарши, демократия ва озодлик учун курашга руҳлантирди.

Президиумда ўртоқ Л. Корвалан билан бирга КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги партия контроли комитетининг раиси А. Я. Пельше, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, шунингдек КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, ВЦСПС раиси А. И. Шибаев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Москва область комитетининг биринчи секретари В. И. Конотоп, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Е. М. Тяжельников, Москва шаҳар ва Москва область партия комитетларининг секретарлари, совет жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, ишлаб чиқариш илғорлари, фан ва маданият арбоблари бор эди.

Бразилия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Л. К. Престес, АҚШ Коммунистик партиясининг раиси Г. Уинстон, Уругвай Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Арисменди, Чили Халқ Бирлигининг ижрочи секретари К. Альмейда, Жаҳон Касаба союзлари Федерациясининг раиси Э. Пасторино, Чили Компартияси Марказий Комитети Сиёсий комиссиясининг аъзолари Г. Марин, О. Мильяс, А. Соррилья, В. Тейтельбойм, Чили Социалистик партияси Бош секретарининг ўринбосари А. Сепульведа, Чили бирлашган халқ ҳаракати ишчи-деҳқон партияси Марказий Комитетининг аъзоси Х. Эстевес, Чилидаги ҳарбий хунта жиноятларини текширувчи халқаро комиссия раиси Я. Седерман, Жаҳон демократик ёшлар Федерациясининг президенти П. Лапиччирелла ҳам бу ерда ҳозир бўлдилар.

Митингни ўртоқ **В. В. Гришин** очди.

У Совет Иттифоқининг қалин дўсти, коммунизм идеаллари учун букилмас курашчи, оташин революционер ўртоқ Луис Корваланни Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Москва шаҳар комитети, Москва коммунистлари ва меҳнаткашлари номидан қизғин ва самимий табриклади.

Барча совет кишилари сингари москваликлар ҳам, деди ўртоқ В. В. Гришин, Сизнинг фашистлар зиндонидан озод бўлиб, Совет Иттифоқига, Москвага келишингиз ҳақидаги хабарни зўр хурсандчилик билан эшитдилар. Сизнинг озод бўлишингиз — муҳим сиёсий воқеа, тараққийпарвар кучларнинг катта ғалабасидир.

Ўртоқ В. В. Гришин митинг қатнашчилари номидан реакцияга ва фашизмга қарши кураш олиб бораётган Чилининг коммунистларига, барча меҳнаткашларига, ватанпарварларига қардошларча бирдамлик ва якдиллик— туйғуларини изҳор этди.

Пионерлар ўртоқ Луис Корваланга, президиум аъзоларига гуллар тақдим этишади. Залда қизғин қарсаклар бошланади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари **А. П. Кириленко**га сўз берилади.

Чили Коммунистик партиясининг Бош секретари, матонатли революционер, ишчилар синфи ва барча меҳнаткашларнинг иши учун толмас курашчи, бизнинг қалин дўстимиз, Совет Иттифоқининг дўсти ўртоқ Луис Корвалан яқинда фашистлар зиндонидан қутқариб олинди ва у ҳозир биз билан бирга шу ерда, деди у.

Луис Корвалан Москвага етиб келган дастлабки соатларда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев уни қадимий Кремлда қардошларча қабул қилиб, у билан сидқидилдан, самимий суҳбатлашди.

Бугун биз сиз билан ўртоқ Корваланнинг озод этилганлигини муҳим сиёсий воқеа сифатида нишонлаш учун шу залга тўпландик.

Азиз ўртоқ Корвалан, ленинчи партиямизнинг Марказий Комитети номидан, 16 миллионли совет коммунистлари ва бутун совет халқи номидан сизни фашистлар диктатураси кишанларидан қутилишингиз билан қизғин табриклаймиз.

Ўз фаолиятини Чили революциясининг қаҳрамонона кунлари билан чамбарчас боғлаган инсон, турма зиндонларида ҳам ҳақиқий коммунистга хос букилмас ирода ва мардлик кўрсатган инсон тутқунликдан халос қилинганлиги ажойиб воқеадир, ўртоқлар! Жаҳон коммунистик ҳаракатининг таниқли ва обрўли арбоби ўртоқ Корвалан Чили меҳнаткаш халқининг бахт-саодати йўлида, тинчлик, демократия ва социализм ишининг тантанаси йўлида актив ишлаш имкониятига яна эга бўлди.

Дўстимиз ва сафдошимиз Лучо яна умумий сафда турганлиги учун биз сидқидилдан хурсандмиз!

Азиз ўртоқ Корвалан, деди сўнгра ўртоқ А. П. Кириленко, сиз мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган қисқа вақт ичида КПСС Марказий Комитетининг ўзигагина келган уч юз мингдан ортиқ хат ва телеграммада совет гражданлари, меҳнаткашлар коллективлари, жамоат ташкилотлари уч йилдан ортиқ вақт ҳибсда ётгандан сўнг озодликка чиқишингиз билан сизни қизғин табриклайдилар, сизнинг қаҳрамонлигингизга, чинакам баҳодирона олижаноблигингизга, меҳнат аҳлининг озодлиги ва бахт— саодати йўлидаги сиёсий курашчига хос юксак фазилатларингизга офарин айтадилар.

Леонид Ильич Брежнев таъкидлаб ўтганидек, «Луис Корвалан озодликка чиққанлиги Чили ва Латин Америкасидаги бошқа мамлакатлар коммунистларининг, барча демократларнинг, революцион ҳаракатнинг курашини активлаштиришга катта таъсир ўтказиши шубҳасиз».

Чили Коммунистик партияси куни кеча эълон қилинган баёнотида Луис Корваланнинг озод этилишини фашизм устидан қозонилган катта ғалаба деб баҳолайди.

Ўртоқ Корваланнинг озодлиги учун кураш пролетар интернационализми буюк роли ва таъсирчанлигининг яққол намойиши бўлди. Бу кураш турли мамлакатлар меҳнаткашларининг, озодлик ва инсонпарварлик идеалларини қадрловчи барча кишиларнинг халқаро бирдамлиги нақадар буюк куч эканлигини яққол кўрсатди.

Чилидаги Халқ Бирлиги ҳукумати ҳокимият тепасига келишини совет кишилар нақадар қизғин қўллаб-қувватлаганлиги ҳаммамизнинг эсимизда. Коммунистлар билан социалистлар халқ бирлигининг ўзаги бўлган эдилар. Бу мамлакатдаги революцион жараённинг муваффақиятлари бизни қувонтирган эди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг топшируvига биноан Чилига икки дафъа бориб, Чили ишчилари, деҳқонлари, студентлари, зиёлилари, коммунистлари ва социалистлари билан партиясиз демократлар ва ватанпарварлар билан учрашувига муяссар бўлганман. Чилиликлар яхши келажакка интилувчи ғоят истеъдодли, мағрур ва мард халқ эканлигини кўрганман!

Чили революцияси Чилининг тарихидагина эмас, ундан бошқа жойларда ҳам чуқур из қолдирди, деди нотиқ сўзини давом эттириб. Ўртоқ Л. И. Брежнев айтганидек, «Чилидаги революция ана шу мамлакат халқининг ўз буржуазияси ва чет эл монополиялари зулмидан ҳамда эксплуатациясидан халос бўлишга астойдил интилганлигининг ёрқин ифодаси бўлди. Бу революцияга бағоят софдил ва зўр инсонпарвар бўлган кишилар бошчилик қилдилар. Революция меҳнаткашлар кенг оммасини янги ҳаёт қуришга кўтарди». Чили революцияси оммага манзур бўлганлигининг сабаби, унга Латин Америкасида, Европада, Осиё ва Африка мамлакатларида хайрихоҳлик, зўр қизиқиш билан қаралганлигини тушуниш калити ана шундадир.

Ҳозир империализм ва маҳаллий олигархия манфаатини кўзловчи фашист ҳарбийлар Чили халқининг озодлигини оёқ ости қилдилар, меҳнаткашларни қонига ботирдилар.

Мамлакатнинг қонуний сайланган президенти, Чили халқининг бахт-саодати учун халол ва довюрак курашчи, бутун озодлик ҳаракатининг таниқли арбоби Сальвадор Альенде ҳарбий фашистлар тўнтаришининг биринчи қурбони бўлди.

Хунтанинг жабр-зулми ва бедодлиги жаҳонга машҳур шоир Пабло Неруданинг бевақт ҳалокатига сабаб бўлди. У ўз ватанининг оташин жонкуяри эди, шоирлик истеъдодининг бутун кучи билан фашизмни фош қилган ва халқнинг оқибат ғалабасига қаттиқ ишонган инсон эди. Унинг озодлик ва халқ бахт-саодати учун курашга қилган эҳтиросли даъватлари ҳозир ҳам Чили демократлари билан ватанпарварлари қалбида янграб турибди.

Чили халқи фашистлар диктатураси кишанларини улоқтириб ташлашига ва албатта ғалаба қозонишига бизнинг ишончимиз комил, деб таъкидлади ўртоқ А. П. Кириленко.

Чили фожиаси дилимизга қаттиқ озор берди. Ленин партияси, совет халқи ҳарбий фашистлар тўнтаришини дарҳол ғазаб билан қораладилар, Чилидаги маҳаллий реакция ва халқаро империализм фитнасининг қурбони бўлган барча кишиларни қаттиқ туриб ҳимоя қилдилар.

Мамлакатимизда Чили ватанпарварлари ва демократлари билан оммавий бирдамлик ҳаракати қизғин тус олди. Ўзларингизга маълумки, КПСС XXV съезди «Империализм ва реакция тутқунларига озодлик!» деган баёнот қабул қилди, шу баёнотда барча совет коммунистлари номидан, икки юз эллик миллионли совет кишилари номидан сизни, ўртоқ Луис Корвалан, коммунистик, социалистик партияларнинг ва халқ бирлигига кирувчи бошқа партияларнинг арбобларини, фашистлар режимининг барча тутқунларини озодликка чиқариш тўғрисида кескин талаб қўйилди.

Совет Иттифоқидаги ҳар бир кишида Чили ватанпарварларининг тақдирига қайғуриш туйғуси; улар билан чуқур бирдамлик туйғуси жўш урди. Мамлакатимиздаги ҳар бир меҳнат коллективи, жамоат ташкилоти Чилидаги сиёсий маҳбуслар озод этилишини талаб қилиб чиқди.

(Давоми 2-бетда).

БИЗНИНГ НАБИ АКА

Тонг ёришиб тоғ орқасидан балқиб чиққан қуёш хийла кўтарилиб кенг водийларни нурафшон эта бошлади. Колхоз идораси олдида бир неча киши раисни кутиб, суҳбатлашиб туришарди. Шу пайт велосипед минган паст бўйли, қорачадан келган киши улар даврасига келиб қўшилди. У салом-аликни ҳам унутиб шошганича раис борми, деб сўради.

— Наби ака, ассалому алайкум, олдин бундай ҳол-аҳвол сўрашинг, унгача раис ҳам келиб қолар,— деди кимдир кулиб.

— Кечирасиз, ишим зарур, шошиб турган эдим,— деди-да одамлар блан қўл бериб сўраша бошлади.

Одамларнинг гурунги, ҳазиломуз гаплари ҳам унинг қулоғига кирмас, бетоқат у ёқдан бу ёққа юрар эди. Узоқдан раиснинг машинаси кўриниши билан унга жон киргандек бўлди. Раис машинадан нохуш ҳолда тушди-да, колхозчилар билан наридан-бери сўрашиб, идорага кириб кетди. Наби ака эса раиснинг кайфиятини сезмади шекилли, унинг орқасидан тўғри хонасига кириб борди.

— Бугун далага чиқдингизми, қаёқларда юрибсиз?

Раиснинг тўсатдан берган саволини эшитиб, Наби ака ҳайрон бўлиб қолди.

— Ҳозир тўғри даладан келдим.

— Тепа канал бўйидаги карталарни кўрдингизми?

— Йўқ, уёққа энди бораман, нимайди?

— Ана холос, тажрибали, ишбилармон бригада бошлиғи шунақа бўладими, баракалла сизга, энг олдин ғўзага биринчи сув таралган жойдан хабар олмай буёқда нима қилиб юрибсиз. У ерда ғўзани сув босиб кетибди-ку.

— Нималар деяпсиз. Сувчилар бор эди-ку.

— Ҳеч ким йўқ! Бир ўзим эртадан бери уриниб сувни аранг тўхтатдим.

Наби ака унча-бунча одамга сўз берадиган анойилардан эмасди. Ҳозир эса лом-мим деёлмай, лол бўлиб қолди. Отилиб ташқарига чиқиб кетди. Йўлда борар экан, хаёл уни узоқ-узоқларга олиб кетди.

ЭЛЛИК ЦЕНТНЕРЧИЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

Наби ака бир вақтлар оддий тракторчи эди. Сўнг шофёрлик қилди, кейин ферма мудири бўлиб ишлади. Мана 13 йилдирки, бригада бошлиғи. Дастлаб ҳосилдорлик 24 центнердан ошмас эди. Йиллар ўтган сари кўрсаткич кўтарилиб борди. 1976 йилда кескин бурилиш бошланди. Ҳар гектаридан 40 центнердан ошириб пахта ҳосили олинди. Шундан кейин Наби Ўринбоев бошлиқ бригада илғорлар сафига қўшилди. Бу унинг обрў-эътиборини оширди.

Наби ака ишдагина эмас, оилавий ҳаётида ҳам кўпларга ўрнак бўла бошлади. У кўп эмас, оз эмас ўн фарзанднинг отаси. Хотини Гулсанам қаҳрамон она. Катта ўғли Ибодулла инженер, қизи Гулсин мактабда илмий бўлим мудири, Маҳмуд колхозда шофёр, Насибали билан Раъно студент, бошқалари ўқувчи. Невараларини айтмайсизми.

Наби ака ана шу болаларига қандай меҳрибон бўлса, бригада аъзоларига ҳам шундай ғамхўр. Шунинг учун ҳам кўпчилик унинг гапини икки қилмайди. Дадил, ошкор, дўстона танқидлардан ҳеч ким ранжимайди.

Ёз кунларидан бирида у мусобақадоши Турғунбек Усмонқулов бошлиқ бригада далаларини айланди. Айрим карталардаги ғўзанинг аҳволини кўриб, ачинди.

— Ахир, сен бригадирсан, ҳосил тақдири учун жавобгарсан, бундоқ энгашиб ғўзанинг дардига қулоқ солишни унутма.

Сўнг у қўли билан экинга ўргимчаккана тушганини кўрсатди.

Турғунбек хафа бўлмади. Наби акага қуллуқ қилди:

— Раҳмат, танбеҳингиз учун,— деди у,— сиз бизнинг отахонимизсиз, устозимизсиз.

Наби ака ана шуларни ўйлар экан, ўзидан-ўзи уялиб кетди.

«Бировларга ақл ўргатгандан кўра, аввал ўз ишингни қойиллатмайсанми!».

Шу-шу бўлди-ю, ўзи ҳам тинмади, бригада аъзоларига ҳам тиним бермади. Бир куни у газетадан эллик центнерчилар ҳақидаги мақолани ўқиб қолди. Ўзича ўйлаб кетди. Бизнинг улардан нимамиз кам. Улар олган ҳосилни нега биз ҳам ололмаймиз? Бу фикрларини бригада аъзолари ҳам қўллаб-қувватлашди. Янгича ният, янги орзу билан ишга киришдилар.

Куз келди. Ғалвир сувдан кўтарилди. Натижа қувончли эди. Бригададаги ҳар бир ишловчи ҳисобига 30,3 тоннадан маҳсулот етиштирилди. Гектаридан 49 центнердан пахта, 190 центнердан каноп олинди. Жами 340 тонна қовун-тарвуз етиштирилди. Ялпи пахта ҳосилининг қарийб 94 проценти машинада терилди.

— Янги йилда, — дейди бригадир,— албатта, эллик центнерлик маррани эгаллаймиз. Чунки қаторимизда тракторчи Саттор Музаффаров, сувчилардан Ҳамроқул Эгамқулов, Абдуҳаким Жабборов, Сарен Бойми́рзаев, Абдураҳмон Шаимқулов, Рабил Хотибоева, Тошбиби Сулаймонова, Турдигул Қосимбекова сингари азаматлар бор. Қуйи Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхоз деҳқони Наби ака Ўринбоевнинг таъриф ва тавсифи ана шундан иборат.

Б. ҲАЛИЛОВ.
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада соғлиқни сақлашни ривожлантиришдаги хизматлари учун меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитети соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири Баҳром Усмонович **Тошбеков**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган соғлиқни сақлаш ходими» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йиллар ишлаганлиги, Тошкент чинни заводини реконструкциялаш ва янги қувватларни муддатидан илгари ўзлаштиришга шахсан ҳисса қўшганлиги учун Тошкент чинни заводининг директори Абдирауф Алматович **Иброҳимов**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган саноат ходими» фахрий унвони берди.

▲ **ҚУЙИ ЧИРЧИҚ районидаги «Ленинград» колхозида марказий ремонт устахонаси ишга тушди. Шу кунларда бу ерда ремонт ишлари жадал боряпти. Механизатор-ремонтчилар, трактор, сеялка ва бошқа қишлоқ хўжалиги агрегатларини дала ишларига муддатидан илгари шай қилиб қўйиш учун ҳаракат қилмоқдалар. Суратда: колхоз устахонасида иш пайти.**

Қ. Розиқов фотоси.
(ЎзТАГ).

ҚАРДОШЛАРЧА БИРДАМЛИК НАМОЙИШИ

(Боши 1-бетда).

«Луис Корвалан ва Чилининг бошқа ватанпарварлари озод қилинсин!» деган жанговар шиор халқларнинг манфаатларини қадрловчи ҳамма кишиларнинг ҳаракат бирлиги учун, уларнинг сафларини мустаҳкамлаш учун қудратли омил бўлди. Қардош социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг меҳнаткашлари, коммунистик ва ишчи партиялар, социалистик ва социал- демократик партиялар, халқаро ва миллий жамоат ташкилотлари, дунёдаги кўпгина мамлакатларнинг давлат ва жамоат арбоблари шу талаб билан актив майдонга чиқдилар.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси ва ҳукуматлараро бошқа ташкилотлар Чилидаги бедодликни ва инсон ҳуқуқлари паймол этилишини қоралаб қабул қилган қарорлар фашистлар хунтасини фош этишда катта аҳамиятга эга бўлди.

Чилининг меҳнаткаш халқи билан бирдамлик империализмга, реакция ва агрессия кучларига қарши, ирқчиликка ва янги мустамлакачиликка қарши, инсониятнинг социал тараққиёти учун, халқларнинг мустаҳкам тинчлиги ва хавфсизлиги учун олиб борилаётган бутун курашнинг таркибий ва муҳим элементига айланди.

Империализм ва унинг гумашталари монополияларнинг манфаатларига реал хавф туғилган пайтда ҳар қандай жиноятлардан қайтмайди, деган ҳақиқатни Чили революциясининг тарихи яна бир карра исботлади. Улар ҳатто демократия нишоналарини ҳам улоқтириб ташлайдилар, давлатларнинг конституцияларини бир парча қоғоздек оёқ ости қиладилар, инсоннинг элементтар озодлиги ва ҳуқуқларини поймол этадилар, ўзларининг сиёсий мухолифларидан судсиз ва терговсиз ўч оладилар, минг-минглаб ватанпарварларни турмаларга ва қамоқ лагерларига ташлайдилар.

Чилидагина эмас, бошқа жойларда ҳам ҳозир шундай бўлмоқда. Уругвай, Гватемала, Парагвай, Гаитида ва бошқа бир қанча мамлакатларда инсон ҳуқуқлари тинимсиз таҳқирланмоқда, жабр-зулм, қийноққа солиш ва полиция бедодлиги авж олдирилмоқда. Бунинг устига шафқатсизларча қонли чоралар ишга солинаётган бир пайтда «инсонпарварлик идеалларига», «шахс эркинлиги»га ихлосмандлик тўғрисида андишасизларча тилёғламалик қилмоқдалар.

Аммо реакция кучлари тарихнинг шитобли оқимини ҳеч қандай ёвузликлар билан, ҳеч қандай найранглар билан тўхтатиб қола олмайдилар. Ўз мамлакатларининг озодлиги, мустақиллиги учун курашаётган революцион-озодлик кучлари мустаҳкамланмоқда. Халқаро коммунистик, ишчилар ва миллий озодлик ҳаракатининг жипслиги тобора кўпроқ кучаймоқда. Совет Иттифоқи ва қардош социализм мамлакатларининг революцион кураш ва бунёдкорликдан иборат тарихий тажрибаси уларга илҳом бағишламоқда, бизнинг интернационал бирдамлигимиз уларга мадад бермоқда.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, унинг ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитетининг халқаро муносабатлардаги ижобий силжишларни ривожлантириш ва мустаҳкамлашга, кескинликни юмшатиш жараёнини чуқурлаштиришга, термоядро уруши хавфини камайтиришга, халқлар ўртасида ҳамкорлик ва ҳамжиҳатликни кенгайтиришга, социал тараққиёт кучларини қўллаб-қувватлашга қаратилган тинимсиз самарали фаолиятини меҳнаткаш инсоният ҳақли равишда ўзининг туб манфаатлари, порлоқ келажак тўғрисидаги эзгу орзу умидларининг рўёбга чиқиши деб билмоқда.

Мазлум халқлар Вьетнам, Лаос, Кампучия, Ангола халқлари тарихий ғалабасининг, собиқ мустамлакаларнинг халқлари миллий мустақилликни курашиб қўлга киритганлигининг, Португалия ва Грециядаги фашизм режимлари ағдариб ташланганлигининг намунасини ўз кўзлари билан кўриб турибдилар.

Чилидаги фашизм ҳам ҳалокатга маҳкум этилган. Бу мамлакатнинг коммунистлари, социалистлари бошқа сўл кучлари машаққатли яширин шароитларда истибдодга қарши курашмоқдалар. Фашистлар режимига уриладиган зарбаларнинг қудрати оқибат натижада халқ бирлигининг барча партиялари, аввало коммунистлар ва социалистлар умумий душманга қарши нақадар жипслашиб ҳаракат қилишларига боғлиқ бўлади. Ҳаракат бирлиги — уларнинг келажакдаги ғалабаси гаровидир. Антифашист кучларнинг жипслиги, бирлиги эса мустаҳкамланиб бормоқда. «Халқ аҳил бўлса, ғалаба нақд бўлади! деган ҳикматли гап Чили ватанпарварлари ўртасида жуда оммалашиб кетганлиги бежиз эмас.

Нотиқ ўртоқ Л. Корваланга мурожаат қилиб, бундай деди: азиз ўртоқ Луис Корвалан! Сизнинг ҳаётингиз— халққа, революцияга, умумий интернационал ишимиз — социализм ва коммунизм тантанасига хизмат қилишнинг илҳомбахш намунасидир.

Ўртоқ Корвалан, сиз, шонли Чили Коммунистик партияси, барча ватнпарварлари ва демократлари шунга амин бўлаверингизки, КПСС, совет халқи фашистлар хунтасининг террорини тўхтатиш, коммунистик, социалистик партияларнинг ва халқ бирлигидаги бошқа партияларнинг раҳбарларини озод қилишга эришиш учун, зиндонга ташланган чилилик ватанпарварларнинг, шу жумладан номлари Чили Компартиясининг сўнгги баёнотида тилга олинган кишиларнинг жонини сақлаб қолиш учун бундан буён ҳам тинимсиз курашаберадилар.

Синфдош қардошларимиз, халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун курашиб келган ва турмаларда, қамоқ лагерларида азоб чекаётган кишилар шунга амин бўла оладиларки, КПСС, совет халқи пролетар интернационализмининг улуғ ленинча принципидан ҳеч қачон чекинмайди. Биз ана шу принципни амалга ошириш учун доим зарур бўлган ҳамма чораларни кўриб келдик ва бундан буён ҳам кўраверамиз. Биз буни ҳар бир марксчи-ленинчининг муқаддас бурчи деб ҳисоблаймиз.

Ўртоқ А. П. Кириленко сўзининг охирида меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлиги, тинчлик, демократия ва халқлар озодлиги учун, социализм учун курашаётган барча кишилар ўртасидаги дўстлик алоқалари шарафига, Маркс, Энгельс, Ленининг сўнмас интернационал таълимоти шарафига қутлов сўзларини айтди.

Ўртоқ А. П. Кириленконинг нутқи зўр эътибор билан тингланди ва бир неча бор давомли қарсаклар билан бўлиниб турди. Митинг қатнашчилари нутқнинг якунловчи сўзларини ўринларидан туриб, давомли қарсаклар билан кутиб олдилар. Залда Ленин партияси шарафига, пролетар бирдамлиги ва интернационализми шарафига қутлов сўзлари янграйди.

Учрашув митингида самимий кутиб олинган **К. Альмейда, Я. Седерман, Э. Пасторинно,** Лихачев номли автомобиль заводи темирчиларининг бригадири **В. Е. Сапожников** сўзга чиқдилар. Улар таъкидлаб ўтганидек, Луис Корваланнинг озод бўлиши тинчлик ва социализм кучларининг буюк ғалабасидир. КПСС, Совет халқи, халқаро коммунистик ҳаракат, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг халқлари бу ғалабани қўлга киритишда актив роль ўйнадилар. Улар КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев ўртоқ Корваланнинг, Чилидаги барча сиёсий маҳбусларнинг тақдири ва уларни озод қилиш тўғрисида изчиллик билан зўр ғамхўрлик қилганлигини алоҳида самимият ва миннатдорчилик билан қайд қилдилар. Сўзга чиққан ўртоқлар Чили ватанпарварлари ва демократлари рўёбга чиқариш учун мардона курашаётган озодлик, демократия ва социал тараққиёт иши тантана қилади, деб қатъий ишонч бирдирдилар.

Чили Коммунистик партиясининг Бош секретари **Луис Корваланга** сўз бериладн. Митинг қатнашчилари уни узоқ давом этган гулдурос қарсаклар билан кутиб оладилар.

Ўртоқ Л. Корвалан совет халқига, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига, КПСС Марказий Комитетига ва КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневга миннатдорчилик изҳор қилди. Сизларнинг Чили халқи билан буюк ва ҳар томонлама бирдамлигингиз, деди у, ленинча принципларга, пролетар интернационализмига садоқатни, фашизм қаерда бўлмасин унга қарши олиб бориладиган курашга, Ер куррасидаги барча халқларни озод қилиш ишига садоқатни ёрқин исбот этувчи далилдир.

Бутун жаҳондаги тараққийпарвар кучлар, деди ўртоқ Л Корвалан, ҳозирги кунда ҳам Чили халқига нисбатан ғоят кенг ва қатъий бирдамлигини изҳор қилмоқда. Биз бунинг учун миннатдормиз. Менга илтимос билан мурожаат қилишга ижозат бергайсиз. Сизларнинг ва Ер куррасидаги барча халқларнинг дина (маҳфий полиция) ўғирлаб кетган кишиларнинг жонини сақлаб қолиш учун, барча маҳбусларни озод қилиш учун мени озод қилиш йўлидаги курашда кўрсатилган ғайрат-шижоат билан кураш олиб боришингизни истайман. Мен бу ишга бутун куч-ғайратимни бағишлайман.

Мен бутун инсониятнинг ҳис-туйғуларига мурожаат қиламан. Бунинг боиси шуки, Виктор Диас, Эсекиэль Понсе, Бернардо Аррайя, Карлос Лорка, Рикардо Лагос, Марио Самораню, Хорхе Муньос, Эдгардо Энрикес, Фернандо Ортис, Карлос Контрерасни ва бошқа курашчиларни қийноқ, азоб ва ўлим хавфидан қутқазиб қолиш зарур. Буларнинг тақдири тўғрисида ҳеч нарса маълум эмас.

Чили халқи билан бирдамлик ҳаракати ҳақиқатан ҳам халқаро ҳаракат тусини олди. Совет Иттифоқи, Германия Демократик Республикаси, Куба ва бошқа социалистик мамлакатлар, ишчилар синфи, коммунистик партиялар, социалистик ва социал-демократик, христиан-демократик партиялар, республикачилар ва либераллар партиялари, учта халқаро касаба союз ташкилотларининг ҳаммаси, ёшлар ва хотин-қизлар ташкилотлари, олий ўқув юртлари ва студентлар, юристлар, ҳукуматлар ва парламентлар, қўшилмаган мамлакатлар, миллий озодлик ҳаракатлари, руҳонийлар, жаҳон маданияти арбоблари, хуллас бутун тараққийпарвар инсоният бизнинг фожиамиз ва курашимизни ўз фожиаси ва кураши деб ҳисобламоқда. Баъзи капиталистик мамлакатларда, масалан, Италияда аҳолининг қарийб ҳаммаси биз билан, чилиликлар билан бирдамдир.

Бу ҳаракат ва ана шу халқаро бирдамлик руҳи Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси сўнгги сессиясининг ишида яна бир марта ўз ифодасини топди. Сессия катта аҳамиятга молик конкрет тадбирлар тўғрисида қарор қабул қилди. Ана шу қарорларни амалга ошириш муҳим вазифадир.

Маълумки, жаҳон жамоатчилик фикри, инсониятнинг демократик онги, прогрессив кайфиятдаги эркаклар ва хотин-қизлар кенг оммасини сафарбар қилиш жуда катта куч касб этади. Бу куч халқларни асорат кишанларига боғлаб қўйишга интилаётганларни чекинишга мажбур эта олади ва уларни улоқтириб ташлашга қодирдир.

Бу куч ва халқларимизнинг кураши барча сиёсий маҳбусларни Пеночет зиндонларидан қутқазиб олишга, шунингдек, Латин Америкасидаги бошқа мамлакатларда реакцион ҳукуматлар томонидан турмаларга ташланган ватанпарварларни озод қила олишига ишонамиз. Уругвайда генерал Либер Сереньяя, Хайме Перес ва Хоси Луис Массера ўртоқлар, Бразилияда Хайме Миранда ва Кичик Порландо Бонфин ўртоқлар, Парагвайда Антонио Майдана ва Мигель Анхель Солер ўртоқлар турмаларда азоб чекиб ётибди.

Пеночет ҳукумати ва унинг репрессия сиёсати аслини олганда бир мақсадни —меҳнаткашларни ва бутун халқни шафқатсиз эксплуатация қилиш йўли билан мамлакатни талон-тарож қилиш ва унинг бойлигини баъзи империалистик монополияларга ҳамда молия корчалонларига топшириш мақсадини кўзда тутади. Фашизм мамлакатнинг экономикасини емириб ташламоқда. Фашизм мамлакатни мустақил тараққиётдан маҳрум этди. У мамлакатни тамомила орқага суриб юбормоқда. Ҳозирги вақтда саноатда ва қишлоқ хўжалигида ишлаб чиқариш даражаси 10 йил олдинги даражадан пастдир.

Коммунистик партия ва халқ бирлиги диктатурани ағдариб ташлаш ҳамда эркинликни қайта тиклаш мақсадида христиан-демократик партия билан ва бошқа демократик кучлар билан ҳаракат бирлигини ёқлаб чиқмоқда. Бу бирлик кун сайин тобора мустаҳкам бўлиб қолмоқда. Яширин шароитдаги кураш ишчилар синфининг ва халқ олиб бораётган очиқ курашнинг кўпдан-кўп формалари билан қўшилиб кетмоқда. Ишчилар синфи ва халқ касаба союз ҳуқуқларининг ҳурмат қилинишини, иш ҳақининг оширилишини талаб этмоқда, меҳнат кодексига ва социал таъминот ҳақидаги қонунларга реакцион ўзгартишлар киритилишига қарши чиқмоқда.

Ишчилар синфи шу кураш жараёнида энг жипслашган, қатъий ҳаракат қилаётган илғор синф эканлигини яна бир марта кўрсатиб турибди. Ишчилар синфи бўлмаса, ҳеч қандай бунёдкорлик тадбирларини амалга ошириш мумкин эмас.

Ўртоқ Л. Корвалан сўзини давом эттириб бундай деди: биз мустабид ҳукуматни ағдариб ташлаш ва халқ вакилларидан иборат чинакам ҳукуматни вужудга келтириш —халқнинг ватанпарварлик бурчи деб ҳисоблаймиз. Биз мамлакатнинг сиёсий плюрализм системаси шароитида социал ўзгартишлар йўлидан яна боришини, халқ давлат фаолиятида ғоят кенг кўламда иштирок қилишини, барча кишиларнинг ҳуқуқларини, оппозиция ҳуқуқларини тан олишини истаймиз. Албатта фашистларга бундай ҳуқуқ берилмаслиги керак. Фашистлар мамлакатимизнинг бошига катта кулфатлар солганлиги учун бизнинг диёримизда уларга ўрин йўқ.

Биз қонли ўч олишга ташна эмасмиз, биз гражданлар урушини хоҳламаймиз, биз шу каби ишларга интилмаймиз, аммо биз фашизмнинг жиноятларини жазосиз қолдириш мумкин эмас, деб ҳисоблаймиз. Қўллари халқ қонига беланган динадаги қотиллар ва жаллодлар, Пеночет ва унинг тўдаси қилмишларига яраша жазоланиши керак. Адолатли ҳукм чиқарилишини таъминлайдиган компетентли судлар уларни суд қилиши керак, деб ҳисоблаймиз.

Бизнинг партиямиз Чилининг тарихида чуқур илдиз отган. Эллик беш йиллик кураш зое кетмади. Партия шу давр мобайнида кўп жангларда қатнашди ва бу жанглар социал ғалабаларга, ташкилий тусдаги ғалабаларга, ватанпарварларнинг мис қазиб чиқаришни национализация қилиш каби мақсадларини рўёбга чиқаришга олиб келди. Ишчилар синфи—партиянинг асосий кучидир. Бошқа социал табақалар орсидан чиққан таниқли курашчилар ва зиёлиларнинг кўпгина энг яхши намояндалари ҳам ана шу кучга келиб қўшилди. Чилида Нобель мукофотини олган икки лауреатнинг бири Марказий Комитетимизнинг аъзоси эди. Адабиёт, санъат, фан ва журналистика соҳасида миллий мукофотларни олган лауреатларнинг бир нечтаси бизнинг сафимиздадир. Бизда жангларда чиниққан ва ватанга муҳаббат руҳида тарбияланган ёшлар бор. Бу ёшлар ишчилар синфига муҳаббат ва партияга чексиз садоқат руҳида тарбияланган. Биз бошлаб берган ишни болаларимиз давом эттиради! Ҳатто кичкинтойлар ҳам давом эттиради! Уларнинг кўпи ота-оналарининг ўлдирилганлиги, қамоққа олинганлиги, бедарак йўқолиб кетганлигидан, жудолик азобидан изтироб чекмоқдалар.

Бизнинг ўртоқларимиз мамлакат ичкарисида, энг оғир шароитларда, хавф-хатарни писанд қилмай курашмоқдалар. Кўп киши жазо отрядларининг ўқидан ёки динадаги жиноятчилар қўлида ҳалок бўлди. Аммо қийноқлар ҳам, ўлим ҳам курашни давом эттираётган кишиларни чўчита олмайди. Партия яшамоқда! Партия ҳамма жойда ишчилар синфининг ва халқ оммасининг курашини ташкил этишда ёрдам бермоқда! Бу кураш хилма-хил формаларда олиб борилмоқда.

Бизнинг ўртоқларимиз бошқа ватандош —антифашистлар билан қувғинда бўлиб, шу уч йил мобайнида Чили халқи кураши тарихига энг ёрқин ижодий саҳифалардан бирини ёздилар. Улар қаерда бўлмасин, ҳаммаларининг нигоҳи ва қалби Чилига қаратилган. Улар ўзларини Чили учун курашчилар деб ҳисоблайдилар ва кун сайин, соат сайин ватанни озод қилиш учун курашмоқдалар. Мен ҳали яқиндагина турмадан чиққан коммунистман. Мен қувғинликда хунтага қарши курашаётган барча чилиликларга ўз меҳр-муҳаббатим ва улардан хурсанд эканлигимни изҳор қилишни ҳамда улар бажариб келаётган жуда катта ишлари учун қардошларча қутловимни топширишни истайман.

Партия якка эмас, Чилида халқ бирлиги партияларининг ҳаммаси ҳаракат қилмоқда ва курашмоқда. Чет элларда ҳам шундай ҳодиса содир бўлмоқда. Социалистик партия арбоби, халқ иши қаҳрамони Сальвадор Альенденинг сафдошлари унинг васиятларини бажармоқдалар. Улар мамлакатнинг ичкарисида ва ташқарисида ўз куч-ғайратларини бирлаштирмоқдалар ва барча антифашист чилиликлар билан ўз ҳаракатларини мувофиқлаштириб олиб бормоқдалар.

Партия, деди ўртоқ Л. Корвалан сўзининг охирида, Чили революциясининг ишига ва унинг тажрибасига юксак баҳо беради. Биз жуда катта муваффақиятларга эришдик. Бу муваффақиятлар халқаро аҳамиятга эгадир. Шу билан бирга биз заиф томонларимизни ҳам ҳисобга оламиз, хато ва камчиликларимиз учун масъулиятни ўз зиммамиздан соқит қилмаймиз. Тажрибамиз устида танқидий фикрлашиб олиш давом этмоқда. Бу анализ кураш билан бирга қўшиб олиб борилмоқда.

Митинг қатнашчилари ўртоқ Л. Корваланнинг нутқини зўр эътибор билан тингладилар. Бу нутқ бир неча бор давомли қарсаклар билан бўлиниб турди. Якунловчи сўзлар узоқ давом этган гулдурос қарсаклар билан кутиб олинди.

Раислик қилувчи В. В. Гришин учрашув митингини ёпар экан, зўр сиёсий жўшқинлик вазиятида ўтган бугунги митинг совет кишиларининг, москваликларнинг Чили меҳнаткашлари билан синфий бирдамлигини, улар реакцияга ва фашизмга қарши курашни бутун чоралар билан қўллаб-қувватлаётганлигини яққол намойиш қилди, деб таъкидлади **(ТАСС).**

Москвалик ёшлар ўртоқ Л. Корваланга гулдасталар тақдим этишмоқда.

М. Григер фотоси.

ХАЛҚ МАСЛАҲАТЧИЛАРИ САЙЛАНДИ

Республикада район (шаҳар) халқ судлари халқ маслаҳатчиларини сайлаш ниҳоясига етди. Сайлов меҳнат коллективларида, ўқув юртларида, сайловчиларнинг истиқомат қилиш жойларида очиқ овоз бериш йўли билан ўтказилди.

Сайловда беш миллиондан кўпроқ граждан қатнашди. Йиғилишларнинг иштирокчилари мамлакатда КПСС XXV съезди қарорлари асосида социалистик қонунчиликни янада мустаҳкамлаш соҳасида катта иш олиб борилаётганлигини мамнуният билан таъкидлаб, халқ маслаҳатчиларининг фаолияти тўғрисида мароқ билан гапирдилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми олган маълумотларга кўра, 22.175 халқ маслаҳатчиси сайланди. Уларнинг ҳаммаси ўзининг партияга, социалистик Ватанга чексиз содиқлиги, принципиаллиги, муваффақиятли меҳнат ва ижтимоий фаолияти билан сайловчиларнинг ишончига сазовор бўлган кишилардир. Маслаҳатчилардан 9.460 киши илгари ана шу ваколатни бажариб келган. Сайланганларнинг 42,1 проценти хотин-қизлардир. Янги составдаги халқ маслаҳатчилари орасида ишчи ва колхозчилар 48,7 процентни, КПСС аъзолари 45,7 процентни ташкил этади.

Республика юстиция органлари халқ маслаҳатчиларининг ўқишини ташкил этмоқда. Улар совет қонунчилигининг турли масалаларига оид бир қанча лекциялар тинглайдилар. (ЎзТАГ).

▲ ЧИРЧИҚ. Ойна заводининг оператор-формовкачиси Н. Абдуллаева ёш, аммо тажрибали ишчилардан. У самарали меҳнати учун «1976 йил социалистик мусобақаси ғолиби» нишони билан тақдирланди.

Суратда: Н. Абдуллаева.

И. Портнов фотоси.

ҚИШЛОҚДА МАИШИЙ ХИЗМАТ ЎЙИ

КАЛИНИН районидаги Назарбек совхози меҳнаткашларига барча қулайликлар яратиб берилмоқда. Яқинда бу ерда фойдаланишга топширилган янги маиший хизмат кўрсатиш уйи айниқса аёлларни хушнуд этди. Бир неча бўлимдан иборат бу хизмат уйидан қишлоқ аҳолиси мамнун.

С. СУЛАЙМОНОВ.

ДОИМИЙ ИШИМИЗ

«Тузумимизнинг кучи,— деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXV съездига қилган Ҳисобот докладида, — омманинг онглилигидадир. Шунинг учун ҳам коммунистик партия онглиликни тарбиялаш, одамларни коммунизм қурилишга тайёр, иродали ва ўқувли қилиб тарбиялашни ўзининг доимий иши деб ҳисоблайди... КПСС ўзининг бутун революционлаштирувчи фаолияти каби коммунистик тарбия ишини ҳам марксизм-ленинизм назариясининг мустаҳкам пойдеворига қурмоқда».

Янги кишини, хусусан ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш иши мураккаб ва масъулиятли вазифа бўлиб, бутун тарбия ишини комплекс тарзда ташкил этиш, ғоявий-сиёсий, меҳнат ва ахлоқий тарбияни бирбири билан чамбарчас боғлаб олиб боришни тақозо қилади.

КПСС ва Совет давлати ёшларни, жумладан, студент ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашни янада яхшилаш, уларни чуқур касб маълумоти ҳамда марксча-ленинча назария билан қуролланган мутахассис қилиб тарбиялашга муттасил катта эътибор бериб келмоқда. Бу вазифани бажаришда олий мактаб, бутун таълим системамиз катта роль ўйнайди, зотан улар фан-техника революциясини социализм афзалликлари билан уйғун равишда қўшиб олиб боришга қодир бўлган кадрларни тайёрлаб беришга бевосита масъулдирлар.

Келажак мутахассис кадрларини ғоявий-сиёсий тарбиялашда эса табиийки, ижтимоий фанлар кафедралари асосий роль ўйнайди. Улар студент ёшларни коммунистик дунёқараш, билим ва амалиётнинг илмий, диалектик-материалистик методи ҳамда ижтимоий тараққиёт қонуниятлари билан қуроллантиришга, бўлғувси кадрларни юксак гражданлик, онгли интизом, ишчанлик, принципиаллик руҳида тарбиялашга даъват этилганлар.

КПСС Марказий Комитетининг кейинги вақтда идеология масалалари бўйича қабул қилган қарорлари асосида бизнинг педагогика институтимизда ҳам КПСС тарихи, философия, сиёсий иқтисод ва илмий коммунизм фанларини ўқитиш ишлари юқоридаги муҳим вазифаларни бажаришга қаратилган. Жумладан, студентларни коммунистик руҳда тарбиялашни илмий асосда қуришга, айниқса ўқиш билан тарбияни, хусусан, меҳнат тарбиясини қўшиб олиб боришга алоҳида аҳамият берилаяпти. Негаки ёшларда коммунистик дунёқарашни шакллантиришда меҳнат тарбиясининг роли каттадир.

Студентларимизнинг меҳнат семестрларида актив иштирок этиши, ижтимоий фойдали меҳнат фаолиятида қатнашиши бу борада муҳим аҳамият касб этади. Институтимиз студентлари Сирдарёда, РСФСРнинг Гагарин шаҳри Олтой ўлкасида меҳнат қилиб, мустақил ишлаш ташкилотчилик, меҳнатни илмий ташкил қилиш малакаларини орттириб келдилар.

Ёшларни эстетик руҳда тарбиялаш актуал масаладир. Институтимиздаги кундузги, кечки, сиртқи бўлимларнинг ҳамма факультетларида ҳозир марксча-ленинча эстетика курси ўқитилади. 16,5 минг студент шу курсдан лекция эшитади, курс ишлари, илмий докладлар ёзади. Бу ишларни махсус ташкил этилган этика, эстетика ва илмий атеизм кафедраси амалга оширади.

Ёшлар онгида илмий дунёқарашни шакллантиришда атеистик тарбиянинг аҳамияти каттадир. Бўлғуси коммунизм қурувчиларини жанговар атеистлар қилиб тарбиялаш ҳозирги давр талаб қилган муҳим вазифалардан ҳисобланади. Республикамизнинг барча олий ўқув юртларида бўлганидек, бизда ҳам атеизм курси ўқитилади, студентлар ундан ҳам имтиҳон топширишади, илмий докладлар билан чиқишади. Институтимиз студентлари илмий атеизм мавзуларидаги шаҳар, республика ва Бутуниттифоқ конкурсларида иштирок этишяпти.

Институтимизда ижтимоий мутахассислик факультетининг илмий атеизм бўлими ташкил этилган, унинг программаси 200 соатга мўлжалланган бўлиб, 2 йил ичида илмий атеизмдан лектор пропагандистлар тайёрланади, бу бўлимни битириб чиққанларга диплом берилади.

Бундай мисолларни студентларнинг ахлоқий тарбияси борасида амалга оширилаётган ишлардан ҳам келтириш мумкин.

Ҳар йили ижтимоий фанлар бўйича конкурслар ҳам ўтказиб турилади. Уларда студентларимиз ўзлари ёзган, актуал темалардаги илмий докладлари билан чиқишади. Республика, Бутуниттифоқ конкурсларида қатнашаётган студентларнинг сони ҳам ортиб бормоқда.

Ёшларда юксак ғоявий-сиёсий фазилатларни, коммунистик аҳлоқ нормаларини, меҳнатга коммунистик муносабатни шакллантириш, ўтмиш сарқитларига муросасиз кураш, янги совет анъаналарини жорий қилиш— бу ишларнинг ҳаммаси марксизм-ленинизм ғояларини чуқур ўрганиш асосига қурилгандир. Бу вазифаларни тўғри ҳал этиш ишлари ижтимоий фанлар кафедралари профессор ва ўқитувчиларининг бевосита раҳбарлигида олиб борилмоқда.

Ҳозирги даврда ўқитувчилардан студентларга фақатгина маълум билимлар, суммасини берибгина қолмасдан, балки ёшларнинг маънавий дунёсига кира билиш, уни шакллантириш, олинган билимларни эътиқодга айлантириш ва илмий дунёқарашни пухта эгаллашда уларга изчил, мунтазам назорат ва амалий ёрдам бериш ҳам талаб этилади. Тошкент давлат педагогика институтининг ижтимоий фанлар кафедралари партия қўйган ана шу муҳим талабларни амалга ошириш йўлида тинмай изланмоқдалар.

С. ЎТАНОВ,
Низомий номидаги давлат педагогика институтининг доценти, философия фанлари кандидати.

БАЛИҚЧИЛИК СЕЛЕКЦИЯСИ МАРКАЗИ

Тошкент областининг Янгийўл шаҳри яқинида Ўрта Осиё иқлими шароитларига мослаштирилган балиқчилик селекцияси маркази барпо этилди. Бу ерда намунавий зонал тажриба балиқ питомнигининг иккинчи навбати ишга туширилди.

Селекция хўжалиги иқлимлаштириш учун Ўзбекистонга келтирилган ҳамма хил балиқларни биринчи бўлиб қабул қилиб олади. Масалан, бу ерда форель ва Жанубий Американинг буффало деган зоғора балиғи қабул қилиб олинди.

Ёш хўжаликнинг яна бир муҳим вазифаси балиқ кўпайтиришдан иборатдир. Ўтган йили бу ерда майда балиқ боқиладиган 130 гектарли ҳовузлар ишга туширилди. Бундай ўзига хос «болалар боғчаси»да 13 миллион балиқ чавоқлари бир йил боқилади ва ўзини тутиб олгач, республика балиқ хўжаликларининг ҳовузларига ўтказилади.

Янгийўл балиқ питомниги базасида Бутуниттифоқ ҳовуз—балиқчилиги илмий-тадқиқот институтининг лабораторияси ҳам жойлашади. Ўзбекистон балиқ саноати бошқармасининг энг яхши мутахассислари бу ерда балиқ етиштиришнинг янги технологиясига оид семинарлар ўтказиб турадилар. Доимий ишлайдиган илғор тажриба мактабини ҳам ташкил этиш мўлжалланади.

(ЎзТАГ).

СУҲБАТЛАР ТЕМАТИКАСИ

Ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили ортда қолди. Совет кишилари эндиликда фахр ва қувонч билан йилга якун ясамоқдалар. Бу якунлар 1976 йилда совет кишилари фидокорона меҳнат қилганликлари, сифатли ва самарали ишлашга интилганликлари, партия XXV съезди қарорларини муваффақиятли амалга ошириш йўлида зўр шижоат кўрсатганликларидан далолат бериб турибди.

Пойтахт области меҳнаткашлари ҳам улкан ютуқларга муносиб ҳисса қўшдилар. Саноат ходимлари маҳсулот реализация қилиш йиллик планини муддатидан аввал бажариб, йил охиригача пландан ташқари неча ўн миллион сўмлик саноат маҳсулотлари ишлаб чиқардилар. Деҳқончилик ва чорвачиликнинг ҳамма соҳаларини ривожлантиришда ҳам яхши ютуқларга эришилди. Азамат деҳқонларимиз пахта, дон, сабзавот, мева, гўшт, сут ва бошқа хил маҳсулотларни етиштириш бўйича 1976 йил социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари адо этдилар.

Буларнинг ҳаммаси партия ташкилотлари олиб борган катта ташкилотчилик ва сиёсий-тарбиявий ишларнинг ҳам самараларидир. Бу ишга сиёсий ахборотчилар, агитаторлар, сиёсий ташкилотчилар ҳам муносиб ҳисса қўшдилар. Ўнинчи беш йиллик биринчи йили планларини муддатидан илгари бажариш учун бошланган социалистик мусобақа мазкур муваффақиятларда етакчи роль ўйнади.

Ҳозир мамлакатимиз Совет ҳокимиятининг 60-йиллига қадам қўйди. Зиммадаги мажбуриятнинг бажарилишини таъминлаш юбилей йилидаги энг асосий вазифадир. КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев 1976 йил октябрь Пленумида сўзлаган нутқида 1977 йил планини бажарибгина қолмай, балки ошириб бажариш учун бутун куч-ғайратни сарфлаш зарур эканлигини алоҳида таъкидлади. Шунга жавобан Тошкент шаҳри ва областининг кўпгина меҳнат коллективлари 1977 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириш тўғрисида ташаббус билан чиқдилар. Кўпгина коллективлар муқобил план ва социалистик мажбуриятларни қабул қилар эканлар, бунда ишлаб чиқариш резервларидан, фан-техника ютуқлари ва илғор тажрибадан энг кўп фойдаланишни, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини яхшилашни, планда кўзда тутилганидан анча юксакроқ меҳнат унумдорлигига эришишни, маҳсулотларни тежаб-тергаб сарфлашни кўзда тутмоқдалар.

Партия ташкилотлари ана шу мажбуриятларни бажаришда ташкилотчи ва йўналтирувчи куч сифатида иш кўришлари, ўтган йилги иш якунларидан тегишли хулоса чиқариб, мавжуд камчиликларга танқидий кўз билан қарашлари лозим. Бутун ташкилотчилик ва сиёсий-тарбиявий ишлар партия съезди қарорлари асосида ўнинчи беш йиллик иккинчи йили план ва мажбуриятларини муддатидан илгари бажариб, ҳар бир киши ва ҳар бир коллективни шонли юбилейни муносиб кутиб олишга сафарбар қилишга қаратилмоғи лозим.

СИЁСИЙ АХБОРОТЧИЛАР, АГИТАТОРЛАР, СИЁСИЙ ТАШКИЛОТЧИЛАРГА ЁРДАМ

Ана шу мақсадда агитация кадрлари ўз суҳбатларида ҳозирдаёқ қолоқларсиз ишлашга ўтган янгийўлликларнинг ташаббусини кенг тушунтиришлари лозим.

Партия ташкилотлари ўз агитация кадрлари билан семинарлар ўтказиб, улар фаолиятини коллективлар олдида турган муҳим вазифа — Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олишни таъминлашга сафарбар қилишлари лозим.

Семинар ўтказиш учун қуйидаги мақолалардан фойдаланиш мумкин:

Самарадорлик ва сифат йўлидан («Правда»нинг 29 декабрь, республика ва область газеталарининг 30 декабрь сонлари).

Партиянинг таъсирчан сўзи («Агитатор», 23-сон, 41—44 бетлар, «Ўзбекистон агитатори», 23-сон, 17—19-бетлар).

Идеология ишида илмий таҳлил ва умумлашмалар («Ўзбекистон коммунисти», 12-сон, 49—54-бетлар).

Январь ойида суҳбатлар ўтказиш учун қуйидаги мақолалардан фойдаланиш тавсия этилади:

Мамлакат ички сиёсий ҳаёти масалалари:

Йўналтирувчи ва ташкил этувчи куч («Агитатор», 24-сон, 3—8 бетлар).

Ўнинчи беш йилликда янги марралар сари («Ўзбекистон коммунисти», 12-сон, 17—25 бетлар, «Агитатор», 23-сон, 4—10 бетлар).

КПСС Марказий Комитетида, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСда (Марказий, республика ва область газеталарининг 28 декабрь сонлари).

Халқ фаровонлиги тўғрисида ғамхўрлик — партиянинг олий мақсади (КПСС МК журнали «Партийная жизнь», 24-сон, 17—25 бетлар, «Агитатор», 24-сон, 15—19 бетлар).

Меҳнат шароитини яхшилаш — коммунистик қурилишнинг муҳим участкаси («Коммунист», 17-сон, 3—9 бетлар, «Ўзбекистон агитатори», 22-сон, 3—5-бетлар).

Меҳнаткаш аёл тўғрисида ғамхўрлик («Агитатор», 23-сон, 35—37 бетлар).

Иқтисодий ҳаёт масалалари бўйича:

Ҳозирги босқичда партиянинг иқтисодий сиёсати (КПСС МК журнали «Партийная жизнь», 23-сон, 9—17 бетлар).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида — 1977 йилда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш юзасидан «Тошкент области қишлоқ хўжалиги ходимларининг социалистик мажбуриятлари тўғрисида» (Республика, область газеталарининг 30 декабрь сони).

Маҳсулот сифатини яхшилаш — биринчи даражали вазифа («Ўзбекистон агитатори», 22-сон, 22—25 бетлар, 23-сон, 20—23 бетлар).

СССР Министрлар Совети Давлат нарх комитетида — (Марказий, республика, область газеталари 5 январь сони).

Халқ истеъмоли товарларини ишлаб чиқариш («Политическое самообразование», 13-сон, 122—124 бетлар).

Пахтакорларнинг меҳнат ғалабаси («Партия турмуши», 12-сон, 16—19 ва 26—31 бетлар).

Ихтисослаш ва марказлаштиришнинг самарадорлиги («Агитатор», 24-сон, 20—23 бетлар, «Экономика и жизнь», 11-сон 2—4 бетлар).

Маданий ҳаёт масалалари:

КПСС XXV съезди ва социалистик демократиянинг ривожланиши («Коммунист», 17-сон, 10—28 бетлар).

Коммунизм қурувчисининг актив ҳаётий дунё қарашини тарбиялаш («Политическое самообразование», 12-сон, 35—42 бетлар, «Агитатор», 23-сон, 31—34 бетлар).

Меҳнат интизомини тинмай мустаҳкамлайлик («Агитатор», «Ўзбекистон агитатори», 23-сон, 24—26 бетлар).

Янги, социалистик қирралар («Агитатор», 24-сон, 34—37 бетлар).

Халқ соғлиғини сақлашни янги вазифалар даражасига кўтарайлик («Экономика и жизнь», 11-сон, 65—69 бетлар).

Қишлоқда маиший хизмат кўрсатиш («Ўзбекистон коммунисти», 12-сон, 76—83 бетлар).

Халқаро аҳвол бўйича:

Тинчлик ва социализм манфаатлари йўлида (КПСС МК журнали «Партийная жизнь», 23-сон, 3—8 бетлар, «Международная жизнь» 12-сон, 3—10 бетлар, «Агитатор», 24-сон, 24—27 бетлар).

Тинчлик программаси: якунлар ва истиқболлар («Ўзбекистон агитатори», 22-сон, 13—16 бетлар).

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Америка сиёсий шарҳловчиси Ж. Кинсбери-Смит саволларига жавоблари (Марказий, республика ва область газеталарининг 30 декабрь сонлари).

Икки системанинг иқтисодий мусобақаси («Международная жизнь», 12-сон, 36—46 бетлар, «Ўзбекистон агитатори», 23-сон, 12—16 бетлар).

Тарихий танлаш олдида («Коммунист», 17-сон, 29—44 бетлар).

Капитализм — келажаги йўқ жамият («Агитатор», 23-сон, 17—20 бетлар).

Капитализм сиёсий системасининг инқирози («Международная жизнь», 12-сон, 55—65 бетлар).

Тенглик идеаллари — буржуа сиёсатшунослигининг қийшиқ ойнасида («Ўзбекистон коммунисти», 12-сон, 76—83 бетлар).

ЭСЛАТМА: Суҳбатга тайёрланишда маҳаллий матбуот материалларидан, маҳаллий факт ва мисоллар, рақамлардан фойдаланинг.

ОЛАМДА НИМА ГАП

МОСКВА. Давлат марказий концерт залида бўлиб ўтган Чили қўшиқлари концерти «Венсеремос». («Биз ғалаба қозонамиз!») деб аталди. Унда Чили халқининг фашист хунтасига қарши қаҳрамонона кураши ҳақида ҳикоя қилувчи қўшиқлар, халқ куйлари баралла янгради. Концертда «Инти-Ильимани», «Лос-Парра» ҳамда «Луатаро» ансамбллари қатнашди. «Луатаро» ансамбли Патрис Лумумба номли Халқлар дўстлиги университетида таълим олаётган Чили студентларидан тузилган.

СУРАТЛАРДА: Инти-Ильимани» ансамбли қатнашчилари Хосе-Мигель (чапда) ва Хосе Севес; Изабель Парра ва Горацио Дюран Чили миллий рақсини ижро этишмоқда.

Л. Пахомова ва В. Христофорова фотолари.
ТАСС фотохроникаси.

ФАРМОН КУЧГА КИРДИ

ДЕҲЛИ, 4 январь. (ТАСС). Ҳиндистонда мамлакат конституциясига тузатишлар киритиш тўғрисида президент чиқарган фармон кучга кирди. Тузатишлар тўғрисидаги қонун лойиҳаси бундан илгари Ҳиндистон парламентининг ҳар иккала палатаси ҳамда штатларнинг қонун чиқарувчи мажлислари томонидан якдиллик билан маъқулланган эди.

Бундан буён Ҳиндистон «Суверен, Социалистик, Дунёвий, Демократик Республика» деб аталади, марказий парламентнинг роли оширилади. Янги низомлар гражданларнинг қонун олдидаги масъулиятини кучайтиради ва миллатга қарши кучлар томонидан давлатга зарар етказилган ҳолда демократик эркинликлар суиистеъмол қилинишини янада қатъият билан бартараф этишни кўзда тутади. Конституцияда биринчи марта давлатга қарши фаолият тушунчаси таърифлаб берилган. Ҳукумат мамлакатнинг ҳар бир қисмида қонун ва тартибни сақлаш учун қуролли кучларни жалб этиш ҳуқуқига эга бўлади. Гражданларнинг асосий бурчлари тўғрисидаги низом жорий этилади.

Ҳиндистон республикасининг ҳозирги вақтда амал қилаётган конституцияси 1950 йилда қабул қилинган эди. Шу вақтдан бери ҳинд халқи ҳаётида муҳим сиёсий ва социал-иқтисодий ўзгаришлар рўй берди. Бундан ташқари реакция кучлари айниқса кейинги пайтларда эскириб қолган қонунлардан ўз манфаатлари йўлида фойдаланишга уриниб, ҳукумат тадбирларини тўғридан-тўғри саботаж қила бошладилар. Шунинг учун ҳам конституцияда Ҳиндистоннинг туб социал-иқтисодий ислоҳотлардан иборат программани амалга ошириш йўлидан ривожланишининг янги моментларини акс эттириш учун конституцияга тузатишлар киритиш зарурлиги масаласи ўртага қўйилди

НЕФТНИНГ НАРХИ ОШДИ

НЬЮ-ЙОРК, 4 январь. (ТАСС). Нефтни экспорт қилувчи мамлакатлар ташкилотининг тозаланмаган нефтнинг бирламчи нархини ошириши тўғрисидаги қарори кучга кирди. Нефть экспорт қилувчи мамлакатлар ташкилотига аъзо бўлган давлатлар нефть саноати министрларининг ўтган йил декабрь ойида Катарда бўлиб ўтган конференциясида мазкур қарор қабул қилинган эди. Ушбу қарорга мувофиқ шу ташкилотга кирган нефть қазиб чиқарувчи ўн уч мамлакатдан ўн бир мамлакат нефтнинг нархини тахминан 10 процент оширганликларини эълон қилдилар.

Саудия Арабистони билан Бирлашган араб амирликлари ўз савдо гумашталарини нефтнинг нархини тахминан 5 процент миқдорида оширамиз, деб хабардор қилдилар. Саудия Арабистони шу билан бирга бу йил жаҳон бозорига нефть сотишни 40 процентдан ҳам зиёд кўпайтириш ниятида эканлигини билдирди.

«Нью-Йорк Таймс» газетасининг уқтириб ўтишича, бундай режалар нефть сотишни кўпайтириш орқали бунинг нархини туширишга ва шу йўл билан Катарда чиқарилган қарорни бебурд қилишга қаратилгандир.

ҲУКУМАТ ТУЗИЛДИ

ЖОРЖТАУН, 5 январь. (ТАСС). Ямайка пойтахти Кингстон шаҳрида бош министр Майкл Мэнли тузган янги министрлар кабинетининг состави эълон қилинди. У бошчилик қилаётган халқ миллий партияси ўтган йил 15 декабрда Ямайкада бўлиб ўтган умумий сайловда ғалаба қозонган эди.

М. Мэнли матбуот конференциясида сўзга чиқиб, ҳукумат қайта ташкил этилганлигини, янгидан иккита министрлик ва бир қанча ҳукумат ташкилотлари тузилганлигини хабар қилди. Шу ўзгаришларнинг ҳаммасидан мақсад, деб таъкидлади у, ҳукумат аппаратини янада самаралироқ қилишдан, мамлакатдаги партия ва жамоат ташкилотлари билан унинг алоқасини мустаҳкамлашдан иборатдир.

М. Мэнли миллий мудофаа министрлик лавозимини ҳам эгаллади. Персайвл Д. Паттерсон Ямайканинг ташқи ишлар министри бўлди. Янгидан тузилган миллий сафарбарлик министрлигига халқ миллий партиясининг бош секретари Дональд Дункан бошчилик қилади. Жумладан, маориф системасини демократлаштириш, корхоналарни бошқаришда ишчиларнинг иштирокини кенгайтириш юзасидан ҳукумат программаларининг бажарилишига ҳам шу министрлик раҳбарлик қилиб туради.

ХЎЖАЛИКЛАР ТАРИХИ ТИЛГА КИРМОҚДА

Ўзбекистон колхозлар ва совхозлар тарихи жамоатчилик институти шу йил январь ойида ўзининг ўн йиллик юбилейини тантанали нишонлайди. Институтнинг асосий фаолияти республикамизда коллективлаштириш тарихи юзасидан материаллар тўплаш, улар асосида монография, брошюра ва турли хил мақолалар чоп этиш ва шу йўл билан колхоз-совхозлар тарихини яратишдан иборатдир.

1969—1976 йиллар давомида институт ходимлари актив фаолият кўрсатдилар. «Ўзбекистон колхоз ва совхозлар тарихи» деган умумий ном билан олтита китоб тайёрланиб, беш минг нусхада чоп эттирилди. Уларда областимиздаги олтита хўжаликнинг ташкил этилгандан буён босиб ўтган тарихий йўли кенг ёритилган.

Ўзбекистон колхоз ва совхозлар тарихи жамоатчилик институтининг Тошкент область филиали кейинги йилларда область партия комитети ёрдамида ва институтнинг бевосита раҳбарлигида катта ишларни амалга оширди. Шу кунгача областдаги 18 та хўжаликнинг тарихи чуқур ва атрофлича ўрганиб ёзилди ва институт томонидан кўпайтирилди. Бу колхозлар ва совхозлар тарихини ўрганишда, унинг сермазмун ва фактларга бой бўлишида область филиали қошидаги методика Совети, авторлар ва кўмаклашувчи группаларнинг хизматлари катта бўлди. Айниқса, Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги», Тошкент районидаги Ильич номли колхозларнинг тарихи факт ва сермазмун рақамларга бойдир.

Область филиали ва унинг совети шунингдек жойлардаги район филиаллари кенг жамоатчилик ёрдами билан колхоз ва совхозларда муҳим тадбирларни амалга оширмоқдалар. Ҳозир областимиздаги ўн беш хўжалик ўз музейларига эга. Улар орасида Янгийўл районидаги «Ленинизм» ва Х. Турсунқулов номли, Қуйи Чирчиқ районидаги Димитров номли колхозлар музейлари ташкил қилиниши ва жиҳозланиши, иш услуби ва экспонатларга бойлиги билан ажралиб туради. Шуниси қувончлики, хўжаликларда ташкил этилаётган музейлар лекция ва докладлар ўтказиш, ветеранларнинг қишлоқ меҳнаткашлари билан учрашувларини ташкил этиш, колхоз қурилишининг ривожланиш тарихи ҳақида суҳбатлар ўтказиш марказига айланиб бормоқда. Намунали ташкил этилган музейлар ўз иш фаолиятини замонавий воқеалар билан боғлаб олиб бормоқда. Уларнинг экспозицияларида фақат тарих босқичларигина эмас, балки хўжаликларнинг шу бугунги куни ва истиқболи ҳам ўз аксини топаётир. Бу ҳақда «Ленинизм» ва Ҳамроқул Турсунқулов номли колхозлар музей альбомларида область, республика ва Иттифоқимиздан ташқари Латин Америкаси, Осиё, Африка ҳамда Европа мамлакатларидан келган меҳмонлар қимматли фикрлар ёзиб қолдирган.

Бугунги кунга келиб областимизнинг ҳамма районларида колхоз ва совхозлар тарихи жамоатчилик институтининг район филиаллари ишлаб турибди. 242 дан ортиқ кўмаклашувчи группа уларга фаол ёрдам бермоқдалар. Калинин, Ўрта Чирчиқ ва Тошкент районлари филиаллари амалга ошираётган ишлар, айниқса, ибратлидир. Бу районларда ветеранлар билан ишлаш, музейлар фаолиятини яхшилаш, лекция ва учрашувлар уюштириш кенг йўлга қўйилган.

Тошкент область филиалининг ва жойлардаги ташкилотларнинг 1977 йил учун белгилаган режалари янада улкан. Янги йилда яна олтита колхоз ва совхоз тарихини яратиш, музейлар ишини жонлантириш ва янгиларини ташкил этиш, икки колхоз монографиясини яратиш, қишлоқ хўжалиги ветеранларининг Иттифоқимиз бўйлаб сафарини уюштириш мўлжалланмоқда. Бу уларнинг Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигига муносиб совғалари бўлади.

Б. ҲАКИМОВ.

МУРАККАБ ВАЗИЯТ

БАЙРУТ, 4 январь. (ТАСС). Байрутнинг шарқий районидаги Ашрафияда кеча кучли портлаш рўй берди. Бу портлаш натижасида 30 дан ортиқ киши ўлди ва 50 дан кўпроқ киши ярадор бўлди. Ливанда тинчликни сақловчи Араб мамлакатлари хавфсизлик кучларининг расмий ахборотида бундай дейилади: Портлашни номаълум шахслар уюштиришган, улар 100 килограммгача оғирликдаги динамитни автомашинага қўйишган. Портлаш натижасида пойтахтнинг ана шу қисмида кескин вазият рўй берди. Кечаси у ерда отишмалар, шу жумладан оғир қуроллардан отишмалар эшитилиб турди.

Ливан бош министри С. Хосс мамлакат ичидаги шошилинч проблемаларни ҳал қилиш зарур бўлганлиги муносабати билан Араб мамлакатлари бўйлаб қиладиган ўз сафарини вақтинча кечиктирди. У фаластин озодлик ташкилоти ижроия комитетининг раиси Я. Арафат билан учрашиб, Ливанда фаластин пропаганда фаолиятига доир масалаларни муҳокама қилди. «Ал-Амал» газетасининг хабар беришича, фаластинликларнинг оғир қуролларни Араб мамлакатлари хавфсизлик кучлари назоратига топшириб қўйиши тўғрисидаги масала ҳам муҳокама қилинган.

Ливаннинг жанубида мураккаб вазият сақланиб қолмоқда. Газеталарнинг хабар қилишича, бир қанча аҳоли пунктларида ўнг христиан кучлар билан фаластинлик партизанлар ўртасида қуролли тўқнашувлар бўлиб ўтган. Маълумки, Исроил Ливаннинг жанубида ўнг христиан кучларнинг фаластинликларга қарши ҳаракатларида уларни кенг қўллаб-қувватламоқда.

ИОРДАН дарёсининг ғарбий қирғоғида Исроил оккупация амалдорлари қўшимча солиқлар солганига қарши норозилик сифатида араб магазинлари ва саноат-савдо муассасаларининг эгалари қатъий норозилик билдирдилар. Наблусь, Рамаллах, Вифлеем шаҳарлардаги магазин ва дўконлар ёпиб қўйилди. Бу шаҳарларда намойишчилар билан Исроил хавфсизлик кучлари ўртасида тўқнашувлар бўлиб ўтди.

СУРАТДА: Исроил солдатлари Наблус шаҳрида.

ЮПИ—телефотоси.

ИСТЕЪДОД ВА МАҲОРАТ КЎРИГИ

ХАЛҚ БАДИИЙ ИЖОДКОРЛИГИНИНГ БУТУНИТТИФОҚ ФЕСТИВАЛИ

ҲАВАСКОРЛИК коллективлари сафини кенгайтириш, ёш истеъдодларнинг маҳоратларини ошириш, умуман халқ бадиий ижодкорлигини янада ривожлантириш мақсадида ўтказилаётган Бутуниттифоқ фестивали чинакам катта имтиҳонга айланди. ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитети, СССР Маданият министрлиги, СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги ҳамда СССР Министрлар Совети ҳунар-техника таълими Давлат комитети қарорига биноан амалга оширилаётган бу оммавий ижодий тадбирга республикамиз, жумладан областимиз халқ истеъдодлари ҳам пухта тайёргарлик кўрдилар.

Халқ бадиий ижодкорлиги биринчи Бутуниттифоқ фестивалининг икки босқичи муваффақиятли тугалланди. Яқинда ижодий имтиҳоннинг ҳал қилувчи учинчи босқичи бошланди.

— Ёш санъат соҳиблари икки довондан ошиб, дастлабки ижодий ютуқларни қўлга киритдилар, — дейди Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг секретари, фестивални ўтказувчи республика ташкилий комитети раисининг ўринбосари Н. М. Маҳмудова. — Шу билан бирга бадиий ҳаваскорлик коллективларининг ижрочилик маҳоратлари тағин ҳам ортганлиги, улар сафи умидли истеъдодли ёшлар ҳисобига бойиб бораётганлиги яққол намоён бўлди. Бадиий ижодкорларнинг репертуарлари бойиди, улардан Ватан, партия, дўстлик ва бахтиёр ёшликни мадҳ этувчи қатор янги номерлар муносиб ўрин олди.

Фестиваль бошланган бир пайтда Ўзбекистонда 15 мингдан ортиқ бадиий ҳаваскорлик коллективлари мавжуд эди. Улар ўз атрофига 200 мингга яқин умидли истеъдодли ёшларни бирлаштирган эди. Орадан бир йил ўтар-ўтмас улар сони 17 мингга етди. Ҳаваскорлар 285 минг кишидан ортиб кетди. Қишлоқ жойларида янгидан кўплаб ижодкорлик коллективлари иш бошлади.

Меҳнат коллективларида ижодий кўрикка қизиқиш ортди, уларда деярли ҳар уч кишидан бири фестиваль қатнашчиси бўлди. Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасида, Олмалиқдаги кон-металлургия комбинатида ҳаваскорлар сафига мингга яқин ёш истеъдод келиб қўшилди.

Кўрик ва конкурслар асосан саноат корхоналарида, колхоз ва совхозларда, олий ва ўрта махсус билим юртларида бўлиб ўтди. Ҳаваскорларнинг чиқишлари чинакам санъат байрамига айланди.

Район ва область миқёсида ўтказилган қўшиқ байрамлари ҳам томошабинларда катта таассурот қолдирди. Бундай тадбирларда духовой [illegible] Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветеранларининг байрамона юришлари билан бошланди. Кейинги икки йил давомида кўплаб хор, музика, рақс ва театр коллективлари шаклланди. Бу орада агитбригадалар катта ижодий фаолият кўрсатдилар. Улар КПСС XXV съезди қарорларини турмушга тадбиқ этиш билан боғлиқ мавзуларда қатор оммавий-сиёсий ишларни амалга оширдилар. «КПСС XXV съезди қарорлари — ҳаётга!», «Самарадорлик ва сифат беш йиллигига — зарбдор меҳнат», «Инсон меҳнати билан гўзал» деган программалар асосида иш кўрсатилди. «Биз — тракторсозлар» агитбригадасининг БАМ қурувчиларига берган томошалари айниқса муваффақиятли ўтди.

Суҳбатдошимиз ижодий кўрикнинг оммавий тус олганлигини мамнуният билан гапирди. Ишчилар, дала меҳнаткашлари билан бир қаторда студент-ёшлар ва ўқувчилар ҳам санъат байрамларида актив қатнашиб, ўз маҳоратларини намойиш қилдилар.

— Шу ўринда пойтахт областидаги қатор олий ўқув юрти ва техникумларда ёшлар ўртасида бадиий ижодкорликка алоҳида аҳамият берилаётганлигини таъкидлаб ўтиш лозим, — дейди ўртоқ Н. М. Маҳмудова сўзида давом этиб. — Кўпгина студентлари ҳаваскорлик коллективлари фестивалининг кўрик ва конкурсларида ғолиб чиқдилар. Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг ашула ва рақс ансамбли, Тошкент политехника институтининг эстрада миниатюралар театри зўр эътибор топди. Янгийўлдаги мактабгача педагогика билим юрти, Тошкент маданий-оқартув техникуми ва бошқа кадрлар ўчоқлари бадиий ҳаваскорларининг чиқишлари ҳам илиқ қарши олинди.

Фестиваль шарофати билан яна кўпгина коллективлар эл оғзига тушди. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ашула ва рақс халқ ансамбли қардош Болгариянинг Хасково округига бориб келди. Чирчиқдаги «Электрохимпром» бирлашмаси вокал-чолғу ансамбли Иваново областида бўлиб ўтган концертлари муваффақиятли ўтди. Айрим ёш санъат соҳиблари эса муносиб тақдирландилар. Икки истеъдодли коллектив бу йилги Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати бўлди. Булар Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхози «Чен-чун» («Ёшлик») эстрада ансамбли билан Ленин номли Тошкент электрон-техника заводининг «Бахтиёр ёшлик» болалар хореография коллективидир.

Шу билан бирга бешта ҳаваскорлик коллективига халқ театри номи берилди.

Бадиий ижодкорларнинг навбатдаги якунловчи босқичи ана шундай ютуқлар ва алоҳида тайёргарлик билан бошлаб юборилди. Тошкентдаги тўқимачилар маданият саройи яна ёш санъат соҳиблари билан гавжум. Бу ерда академик хор ва вокаль ансамбллар чиқишлари айниқса яхши қабул қилинди.

Хор коллективлари бўйича фестиваль конкурсига 500 га яқин хушовоз ёш истеъдод қатнашди... Олдинда яна ҳаяжонли дақиқалар, оммавий чиқишлар, ижодий синовлар...

Халқ хорлари ва музика ижрочилари ҳам фестиваль конкурсига пухта ҳозирлик кўриб қўйишди.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг Марказий кўргазма залида ҳаваскор рассомлар асарларининг кўргазмаси намойиши билан учинчи босқич бошланган эди. Энди навбат фото ҳаваскорларга! Улар суратга олган фотолар асосида эртаиндин Марказий кўргазма залида катта экспозиция ташкил этилади.

Фестиваль давом этмоқда. Келгуси йилнинг май ойигача халқ бадиий ижодкорларининг бари ўз маҳоратларини намойиш қилади. Энг яхши коллективлар эса Бутуниттифоқ фестивалининг ғолиблари бўлишади. Бундай шарафга областимиз ҳаваскорларидан кўпгина коллективлар ҳам муяссар бўлишларига умиддамиз.

А. АЛИЕВ.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

«ОЛИМПИАДА—80» ТАШКИЛИЙ КОМИТЕТИ ЖУРНАЛИНИНГ БИРИНЧИ СОНИ БОСМАДАН ЧИҚДИ

«ОЛИМПИАДА ПАНОРАМАСИ»

ЖУРНАЛ 1980 йилги Москва ўйинларини уюштирувчи Ташкилий комитетнинг биринчи расмий оммавий нашри бўлиб, рус, инглиз, француз, немис ва испан тилларида уч ойда бир марта босилади. Унда «Олимпиада—80» мусобақаларига тайёргарлик, асосий спорт иншоотларининг барпо қилиниши, Ташкилий комитетнинг фаолияти ва катта спорт анжумани билан боғлиқ бошқа масалалар ёритилади.

Журнал КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Халқаро олимпия комитети аъзоларига ва XXI ёзги Олимпия Ўйинларининг қатнашчиларига табрикномаси билан очилади. Шунингдек, Халқаро олимпия комитетининг президенти лорд М. Килланин журналнинг чиқиши муносабати билан табрикнома йўллаган.

«Олимпиада—80» Ташкилий комитетининг Раиси Игнатий Новиков ўз мақоласида партия ва ҳукуматнинг спортни ривожлантириш тўғрисидаги ғамхўрлиги, халқаро Олимпия ҳаракатининг аҳамияти, Москва ўйинларига тайёргарлик қандай бораётганлиги ҳақида ҳикоя қилади. Олимпия объектларининг қурилиши мамлакат халқ хўжалигини ривожлантиришнинг ўнинчи беш йиллик планига киритилган ва Москва шаҳрини тараққий эттириш Бош планида ҳисобга олинган бўлиб, Ташкилий комитет бу қурилишни жадаллаштириш чораларини кўрмоқда.

Журналда Совет Иттифоқида физкультура ва спорт ҳаракатининг ривожланиши ҳақида бой, ранг-баранг фактлар ва рақамлар акс эттирилган. 1956 йилги СССР халқларининг I спартакиадасида икки минг киши спорт мастери унвонига эришган бўлса, 1975 йилги VI спартакиадада 930 киши халқаро спорт мастери, 4314 киши СССР спорт мастери номини олди.

Маълумки, «Олимпиада—80» мусобақалари пойтахтдан ташқари Таллинда, шунингдек, Ленинград, Киев ва Минскда ўтиши мўлжалланган. Журнал саҳифаларида бу шаҳарларда ўтказилажак спорт баҳслари мазмунидан келиб чиқиб кўрилаётган ҳозирлик тўғрисида материаллар ва рангли фотосуратлар берилган.

Олимпия қишлоғи — Москва ўйинларининг асосий иншооти. Спортчилар машқ ўтказадиган, дам оладиган масканнинг барпо этилиши ҳақида Москва шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси В. Промислов сўз юритади. Зарварақларда улкан спорт беллашувлари ўтадиган Лужникидаги стадион, Олимпиада объектларининг схемаси, универсал спорт зали ва матбуот марказининг макети илова қилинган.

Дарвоқе, «Олимпиада—80» мусобақалари қандай ёритилади? Матбуот ходимлари учун қандай қулайликлар яратилган. Бу саволларга ҳам журналдан муфассал жавоб топиш мумкин. Москва Ўйинларини ер юзининг деярли ҳамма нуқтасида телевизор орқали кўриш имконияти яратилади. Рангли кўрсатувлар бир йўла 20 канал орқали олиб борилади. (Мехикода 7 ва Мюнхенда 12 ва Монреалда 17 телевизион канал ишлаган эди). Жаҳон халқлари XXII Олимпиада ўйинлари ҳақидаги радиоэшиттиришларни 100 та программа орқали тинглайдилар. Олимпия теле-радио марказида бунинг учун барча техник воситалар шайлаб қўйилади. Журналистлар ва бошқа техник ходимлар яшаши учун марказга яқин бўлган жойда баланд меҳмонхона биноси қуриб битказилади. Барча қитъалардаги газета ва журнал редакциялари ҳамда радио-телевизион кампанияларга ахборотлар ошиғич суръатда етказилишини таъминловчи 1500 каналли халқаро автомат телефон станцияси қурилмоқда. Москвадаги «Телекс» халқаро станциясининг иш номерлари 2 мингтагача кенгайтирилади.

Журнал шунингдек, жамоатчиликни «Олимпиада—80» Ташкилий комитетининг маъмурий структураси билан таништиради.

«Олипийская панорама» рангли, жозибадор суратлар, фоторасмлар билан безатилиб, аъло навли қоғозга босилган.

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

ВОЛЕЙБОЛ. Кишиневда Тошкентнинг «Университет» командаси баскетболчилари биринчи лига эркаклар командаси ўртасидаги мамлакат чемпионатининг икки учрашувини ўтказиб қайтдилар. Биринчи матчда ҳамшаҳарларимиз майдон эгаларига ютқазиб қўйишди. Кишиневнинг «Политехник» командаси 94:91 ҳисобида устун келди. Иккинчи учрашувда эса ҳамшаҳарларимизнинг қўли баланд келди. Тошкентликлар қўшимча беш минут ўйин пайтида ташаббусни ўз қўлларига олиб, олдинга ўтиб олдилар ва ўйинни ғалаба билан якунладилар. Ҳисоб — 98:93.

●

ФУТБОЛ. Сухумида ёшлар командалари ўртасида анъанавий Бутуниттифоқ қишки турнир давом этмоқда. 12 команда икки группага бўлиниб мусобақалашаётган бу ўйинларда республикамиз ёшлар терма командаси ҳам иштирок этаяпти. Футболчиларимиз турнирни муваффақиятли бошлашди. Улар Тбилиси мактаб-интернати футболчилари билан бўлган дастлабки учрашувда 2:1 ҳисобида ғалаба қилишга муваффақ бўлишди. Арманистон ва львовлик футболчилар билан бўлган ўйинлар эса дуранг натижада тугади. Иккала учрашувда ҳам дарвозалар даҳлсиз қолди. Энди республикамиз вакиллари ўз группаларида карвонбошилик қилаётган мамлакат терма командаси ва молдавиялик ёш футболчилар билан ўйнайдилар.

●

БОКС. Ангренда Ўзбекистон ва Қозоғистон шаҳарларининг анъанавий турнири ниҳоясига етди. Ёш боксчилар шаҳар комсомол комитетининг совриниучун рингга чиқдилар. Бу совринни меҳмонлар — қарағандалик боксчилар қўлга киритдилар. Майдон эгалари эса иккинчи ўринни эгаллашди.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

▲ «УЗБЕКГИДРОЭНЕРГОСТРОЙ» трестининг ишчилар таъминоти бўлимига қарашли 6-магазин коллективи аҳолига намунали савдо хизмати кўрсатмоқда. Сотувчилар ўртасида ўзаро социалистик мусобақа авж олдириб юборилган. Тикувчилик маҳсулотлари ва пойафзал бўлимининг ходимлари савдо маданиятини юксалтириш учун бошланган бу курашда пешқадамлик қилишяпти.

Суратларда: тикувчилик маҳсулотлари бўлимининг бошлиғи Шарифа Илёсова кўпдан буён шу касбда ишлаб келаётир; оёқ кийимлари бўлимининг сотувчиси Раиса Ерошина харидорга пойафзал танлашда кўмаклашаяпти.

И. Портнов фотолари.

ЯШИЛ АРЧА АТРОФИДА

▲ ШУ кунларда мактаб ўқувчилари чинакам қиш гаштини сурмоқдалар. Арча байрамларидаги Қорбобо ва Қорқиз билан учрашувлар, қувноқ ўйин-кулгулар ўқувчиларнинг каникули мароқли ўтаётганлигидан далолат бериб турибди. Шаҳримизнинг энг гавжум ерларида ўрнатилган арчалар атрофи ҳам жуда гавжум. Қаёққа қараманг, болаларнинг шўх ўйин-кулгусига дуч келасиз. Айниқса Ленин номли майдонда ўрнатилган шаҳардаги энг баланд арча атрофида ўғил-қизларни кўплаб учратиш мумкин. Бу ерга мактаб ўқувчиларигина эмас, ота-оналар ҳам ўз фарзандларини олиб келишмоқда. Икки кун тинмай ёғиб берган қордан сўнг эса арча атрофи яна ҳам гўзаллашиб, оппоқ бўлиб кетди. Қиш шаҳримизга бутунлай кириб келди.

В. Таран фотолари.

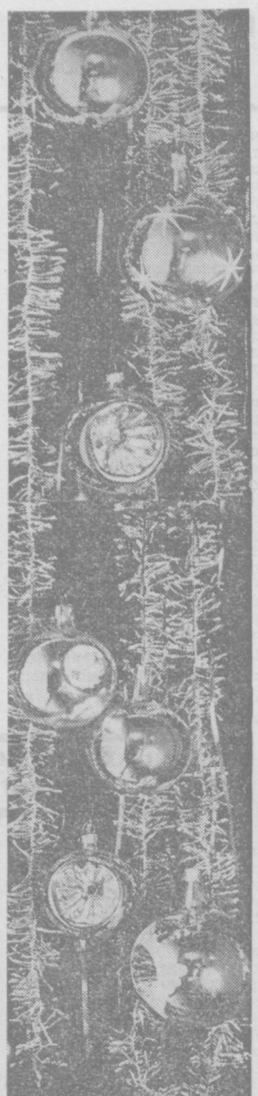

ФАН КУНИ

Тошкент область партия комитетининг ташаббуси билан яқинда Чиноз районида олимлар куни ўтказилди. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, биология фанлари доктори С. Содиқов раҳбарлигидаги олимлар бригадаси район меҳнаткашлари ўртасида КПСС тарихий XXV съезди, КПСС Марказий Комитети октябрь Пленуми қарорларини ҳамда октябрь Пленумида ўртоқ Л. И. Брежневнинг сўзлаган нутқида баён этилган қоида ва хулосаларни чуқур ўрганиш борасида мазмунли доклад ва лекциялар ўқиди.

Чиноз совхоз-техникуми клубида район қишлоқ хўжалик активлари билан ўтказилган учрашувда биология фанлари докторларидан Р. Алимов, С. Содиқовларнинг қишлоқ хўжалиги темаларидаги докладлари, Чиноз пахта тозалаш заводи клубида саноат ходимлари билан ўтказилган учрашувда эса физика-математика фанлари доктори В. Уломов, техника фанлари доктори Е. Ссатов, иқтисод фанлари кандидати Т. Нуруллаевларнинг мароқли лекциялари тингланди.

«Правда» номли мактабда ҳам олимлар мазмунли лекциялар билан чиқдилар.

Б. ТУРДИЕВ,
М. КОМИЛОВ,
Район партия комитетининг ходимлари.

ТЕРГОВЧИМИ, ЖИНОЯТЧИ

ФЕЛЬЕТОН

БОШ терговчи оёғи куйган товуқдек типирчилаб юрибди. Сабаби, қилган ишларининг қийиғи чиқиб қолди. Шунча усталик қилса ҳам ундан хушёрроқ кишилар унинг қилмишларини очиб ташлашди. Хўш, буёғи нима бўлади. Ҳозир у бу тушимми ёки ўнгиммми деб, яна йиқилганда суяб юборадиган оғайниларини изламоқда. Янгийўл ва Чиноз районларида у кириб чиқмаган, учрашмаган идора ёки ташкилот топилмаса керак.

Яқинда бирлашма партия ташкилотининг секретари Турдибойни ҳузурига чақириб, олдига бир варақ қоғоз қўйди. Унда терговчининг қилган ишларидан рад қилиб бўлмайдиган фактлар келтирилган эди. Синчиқлаб ўқиб бўлгач, партия ташкилоти секретарига бу менга туҳмат, мени суриштирмай ишдан олишди, деб кўз ёши қилди. Яна суриштириш, яна текширишлар бошланиб кетди.

Район прокуратурасида илгари бўлиб ўтган текширишларга якун ясалганига ҳам анча бўлди, устидан жиноий иш қўзғатилди. Тағин текширишларнинг нима кераги бор дерсиз?

«Тажрибали» юрист бўлгандан кейин кўп кишиларнинг бошини айлантириб, фикрини чалғитиш унинг учун ҳеч гап эмас-ку, ахир.

Ҳурматли газетхон! Қонун қўриқчиси, халқимизнинг осойишталигини сақлайдиган милиция, суд, прокуратура органларида меҳнат қилаётган жуда кўп ажойиб кишилар ҳақида газета ва журналлар саҳифаларида, радио ва телеэкранда лавҳалар, очерклар ўқигансиз, эшитгансиз ва кўргансиз. Халқ манфаатига путур етказадиган муттаҳамларни фош қилишда ўз жонларини аямаган кишилар ҳам ана шу органларнинг ходимлари эканлигига ҳаммамиз гувоҳмиз.

Минг афсуски, шулар ичига суқилиб олган бу кимса кўп йиллар милиция органларида ишлади. Олдинига вазифасини сидқидилдан бажарадиган кишига ўхшаб кўриниб, бошлиқлар назарига тушди. Аста-секин юқори поғоналарга кўтарила бошлади.

Чиноз районига бош терговчилик вазифасига тайинлангач, у юрагига тугиб юрган «ният»ларини бажара бошлади. Қўлига топширилган жиноий ишларни чўзма қилиб чўзди. Оқни қора, қорани оқ, деб кўрсатишга ҳаракат қилди.

Партия комитети секретари номига узундан-узоқ тушунтириш хати ёзиб, унда ўзини сутдан ҳам оппоқ қилиб кўрсатди. Ҳақиқатда ҳам у айтгандай бўлса, нега устидан жиноий иш қўзғатишди. Келинг, гапни чўзмай фактларга мурожаат қилайлик.

Дастлаб Мансуровнинг ҳужжатларидаги айрим ғайри-табиий ёзувлар билан таништирамиз. У 1948 йилда юридик институтнинг тўртинчи курс талабаси эди. Имтиҳонлар топшириш арафасида ўзига ўхшаш эгри қўлларни атрофига тўплаб ўғирлик қилади ва қўлга тушади. Қилган жиноий иши учун Тошкент шаҳар Москва район 1-участка халқ судининг 29 июнь 1948 йилдаги ҳукми билан беш йил озодликдан маҳрум этилади. Қандайдир йўллар билан муддатидан илгари қамоқдан чиқади. Кейинги ҳужжатларида у қамоқда ётган даврни беркитиб, «1948 йилдан 1953 йилгача Янгийўл районидаги Охунбобоев номли колхозда ўқитувчилик қилган» деб справка олади. 1965 йилда эса партия сафига киради.

Мансуровнинг ким эканлигини унинг қўлига тушганлар, унинг совунига кир ювганлар яхши билишади. У туфайли қанчадан-қанча савдогарлар, жиноятчилар сувдан қуруқ чиқишди.

Карл Маркс номли колхоз территориясида жойлашган магазин мудири Қосим Юнусовнинг юлғичликда олдига тушадиган киши йўқ. У 4 сўм 12 тийинлик ароқни 5 сўмдан, ҳар қопи 18 сўм 20 тийинлик унни 26 сўмдан сотаётганда қўлга тушиб, икки марта ишдан бўшатилди. Сўнгра «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозига экспедитор бўлиб ишга жойлашди. Колхозда 3 тонна кунжара ва комбикормани гум қилаётганда қўлга тушиб, иши терговга оширилди. Шундан кейин у жиноий жавобгарликка тортилиш ўрнига магазинга мудир қилиб тайинланди. Яна жиноят устида қўлга тушиб, уйи тинтув қилинди. Унинг иши Мансуровга топширилди.

Мансуров яна чўзмакашликни ишга солди. Тайёр фактларни ағдар-тўнтар қилиб юборди. Вақт ўтиши билан фактлар эскиради, гувоҳлар хотираси ҳам хиралашади. Бу эса Мансуровга қўл келади. Бор, битта жиноятчи юрса юрибди-да, деб Юнусов ишини ҳам бекор қилди.

Охунбобоев номли колхоз территориясидаги магазин мудири Жамолхон Эрназаров турли молларни Қизил Ўрда областининг Янгиқўрғон районига олиб бориб, оширилган нархлар билан сотаётганда қўлга тушди. Унинг устидан жиноий иш қўзғатилиб, Чиноз район милиция бўлимига юборилди. Бу иш ҳам Мансуров қўлига тушиб босди-босди қилиб юборилди. Жамолхон Эрназаров ҳеч нарса кўрмагандек яна ўз иш жойига тикланди. Прораб Шавкат Нуртазин қурилишга келтирилган 40 кубометр рандаланган тахтани «Янгиобод» совхози ишчиларига пуллаётганда қўлга тушди. Совхоз ишчилари сотиб олган тахталар қурилиш ташкилотига қайтариб берилди, лекин тахтани сотиб олган кишиларнинг пули эгаларига қайтариб берилмади. Шавкат Нуртазин қамоқдан бўшатиб юборилади. У ўз ҳимоячиси терговчи Мансуровга раҳматлар айтиб кетди.

Мансуров ўзи яшаб турган уйни турли буюмлар сақланадиган базага айлантирган. Қўлга тушган, магазинда ортиқча нарх билан сотилган моллардан намуналар борми, уларни уйида сақлашга одатланиб қолган. Тергов тугагач, жиноятчилар қутилганларига суюниб милицияда қолган мол ва пулларини олмай ҳурсанд бўлиб кетишаверган.

1974 йил 2 ноябрда Ўзбекистон Жиноят кодексининг 175 моддасининг «а» қисми билан айбланган Ханигул Ҳожиаҳмедовадан олинган далилий ашёларни Мансуров уйига олиб кетади. Ҳожиаҳмедованинг ишида жиноят аломатлари йўқ, деб унинг ишини бекор қилади. Хўш, жинояти бўлмаса нега ундан олинган 166 сўм пул, 13 метрга яқин поплин, 23 метру 95 сантиметр нейлон, 3 метр шойи, бир кийимлик атлас, Марҳамат Турғуновадан олинган далилий ашё, 189 сўм нақд пул ва умумий қиймати 122 сўмлик бўлган турли матоларни ҳам уйда сақлайди. Шуниси ажабланарлики, терговчиликдан бўшагандан сўнг ҳам бу буюмларни ҳеч кимга топширмай жуфтакни ростлади.

Унинг фаолиятидаги қинғир ишлар шуларгина эмас. У ўз вазифасини суиистеъмол қилиб, қонунга хилоф кўпгина ишлар қилиб келган.

1975 йил 30 апрелда Шомирза Шоабдиев жамоатчилик ўртасида Толип Ғуломовни ўласи қилиб калтаклади. Уни оғир аҳволда касалхонага олиб келишди. У узоқ вақт даволанди. Бу ишни ҳам текшириш бош терговчи Мансуровга топширилди. Ғуломов касалхонада ётган вақтида бу ишда жиноят йўқ, деб Шоабдиев устидан қўзғатилган жиноий ишни Мансуров бекор қилди. Район прокуратурасидаги ўртоқлар икки марта Мансуровнинг Шоабдиев ҳаракатида жиноят йўқ, деб чиқарган қарорни бекор қилди.

Жабрланувчи Ғуломов Мансуровнинг кабинетига қатнайвериб чарчади. У Мансуровни ҳақиқатгўй, қонун қўриқчиси деб, ўз арз-додини айтиб юрганига ачинди. Ҳар сафар Мансуров ҳузурига келганда ота-онасидан эшитмаган нордон гапларни эшитиб, қайтиб кетар эди. Бу кўнгилсиз оқибатга олиб келди. Шундан кейин Ғуломовнинг онаси ёзган ариза билан прокуратура шуғулланиб, Шоабдиевни қамоққа олди ва қилган жиноятига яраша жазо берди.

Мансуров эса шундан кейин ҳам ҳеч нарса бўлмагандек бемалол юраверди. У тергов вақтида гувоҳларнинг кўргазмаларини протоколга ёзмади, айримларини эса бузиб кўрсатди. Мансуров жабрланган кишининг ёнини олиш, унинг ҳуқуқини ҳимоя қилиш ўрнига, нега жиноятчи Шоабдиевни ҳимоя қилди. Бу унинг ўзига аён бўлса керак.

Шу ерда бир ҳақли савол туғилади. Мансуровнинг бунчалик ўзбошимчалик билан иш олиб боришига нима учун район ички ишлар бўлими раҳбарлари бефарқ қарашди. Натижада Мансуров устидан партия, совет органларига шикоят хатлари ёғила бошлади. Уни текширишга келган ўртоқларнинг айримлари хатларга енгил-елпи қарашгани учун яна шикоятлар тинмади.

Шикоятлар билан партия органлари, тегишли ташкилотлар жиддий, ҳаққоний шуғулландилар. Т. Мансуров ҳақиқат олдида бардош бера олмади. Унинг қилмишлари фош этилиб, ишдан четлаштирилди.

Қилмиш-қидирмиш деб шунга айтсалар керак. У яна найрангбозлик қилиб, мени ишдан нотўғри бўшатишди, деб айюҳаннос солмоқда. Энди унинг найранглари иш бермайди.

А. МИРЗААҲМЕДОВ,
А. МАДГАЗИН.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

«ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30 — Мультфильм. 10.55 — **Лочин Шахин** (бадиий фильм). 11.35 — Ёшлар ижоди. 12.20 — Инсон ва қонун. 15.00 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — Барабанчининг тақдири (бадиий фильм, 2-серия). 17.15 — Сўз — олимларга. 17.30 — Шахмат мактаби. 18.00 — Қувноқ учрашувлар. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Болаларга аталган шеърлар. 19.30 — Миллионлар ленинча университети. 20.00 — «Экран дўстларни чорлайди». БХР—СССР. 20.45 — **Мастер** (бадиий фильм). 22.00 — **«Вақт»**. 22.30 — Олтин ноталар.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Қорбобо ва Санта Клаус (спектакль). 12.45 — **Капитан Тенкеш** (бадиий фильм, 7-8-сериялар). 13.35 — Калашников ҳақида қисса (адабий театр). 18.30 — Мультфильм. 18.45 — Мен — Совет Иттифоқи гражданиман. 19.15 — Идеология ва ҳаёт. 19.45 — **«Ахборот»**. 20.00 — Телетеатр. О. Ёқубов. **«Улуғбек хазинаси»** (4-қисм). 21.00 — **«Ахборот»**. 21.20 — Концерт. 21.50 — Кама тонглари. 22.00 — **«Вақт»**, (Москва). 22.30 — **Уруш ва тинчлик** (бадиий фильм, 1-серия).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Сиҳат-саломатлик хизматида. 19.25 — Илмий-оммабоп программа. 19.55 — Немис тили. 20.25 — Тошкент янгиликлари. 20.45 — Ўқитувчи экрани. 21.15 — Эстрада концерти. 21.40 — Физика.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 6 I да **Испан миниатюралари** 12.00, 19.00, 7 I да **Севилия сартароши** (12.00), **Севги тумори** (19.00), 8 I да **Оққуш кўли** (12.00), **Травиата** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6 I да **Қор маликаси** (12.00, 15.00), **Кўрмайин босдим тиконни** (кечқурун), 7 I да **Қалби олов** (12.00, 15.00), **Парвона** (кечқурун), 8 I да **Қор маликаси** (12.00, 15.00), **Аяжонларим** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6 I да **Олифта** (12.00), **Гулбаҳор қани?** (19.30), 7 I да **Гулбаҳор қани?** (12.00), **Муқаддас диёр** (19.30), 8 I да **Муқаддас диёр** (12.00), **Ҳижрон** (19.30).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Шимолий Осетия АССРда хизмат кўрсатган артист ЭМИЛЬ КИО раҳбарлигидаги йирик иллюзион ревю иштирокида «ЦИРКДА АРЧА» ТОМОШАЛАРИ** (10, 13, 16, 19.30).

КИНО

6 ЯНВАРДА

Подшо Пётр хабашни қандай уйлантиргани ҳақида қисса — «МОСКВА» (12, 14, 16, 18, 19.30, 21.00), «НУКУС» (тоқ соатларда). «ЧАЙКА» (жуфт соатларда), САНЪАТ САРОЙИ, «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Жаҳон бўйлаб 80 кун — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (12, 15, 18, 21.00), «ТИНЧЛИК» (12,30, 15.30, 18.30, 21.45), «КЎКЧА» 11, 14, 17, 20.00) «ЎЗБЕКИСТОН» (12, 15, 18, 20.30), «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20, 21.00), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА», НАВОИЙ номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИ

Мактаб ўқувчиларининг қишки каникул кунларида томошабинларга қўшимча томошалар кўрсатилиши муносабати билан соат 11.00 да бошланадиган томоша 10.00 да, соат 15.00 да бошланадиган томоша 16.00 да бошланишини

БИЛДИРАДИ

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»). Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача, Эълонлар — 338142.

Р—08808. Ўзбекистон Компартиясининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, № 26. Индекс 64583. Г 1536.